

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2017. godinu
u Kantonu Sarajevo**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, maj/svibanj 2018. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl. ing. građ.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

mr. sc. Maida Fetahagić

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Šef službe za upravljanje projektima:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Priprema i obrada:

Amsal Sobo, dipl. ecc.

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Edin Trgo ee

Sadržaj

Uvod	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi.....	7
1.2 Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	18
2. Cijene komunalnih usluga	20
3. Sredstva budžeta	23
4. Investicije.....	24
5. Zaposlenost i plaće	27
6. Elementi bilansa stanja	31
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja.....	35
Rezime	38
ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2017. GODINU	40

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %.....	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM.....	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM.....	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %.....	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM.....	12
Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a	20
Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a	23
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM.....	24
Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2017. godini	25
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2017. i 2016.	27
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017.god. u %.....	29
Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.....	29
Tabela 16. Neto plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2017.godini	30
Tabela 17. Masa neto plaća i naknada –učešće u ukupnim rashodima.....	30
Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM	31
Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2016. i 2017. - struktura ukupnih poslovnih sredstava	32
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2017/2016.	32
Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća – izvori sredstava u KM.....	33
Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %	34
Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2017/2016.....	34
Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti.....	35
Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a	35

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a i JKP-a, u %	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP-a, u %	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %	12
Graf 6. Gubitak po KJKP-a i JKP-a - struktura u %	18
Graf 7. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP-a u %.....	24
Graf 8. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP-a u %.....	25
Graf 9. Ostvarene investicije – struktura u %	26
Graf 10. Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %	26
Graf 11. Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2017. u %.....	27
Graf 12. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2017. u KM	28
Graf 13. Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. god.....	28
Graf 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2017.god u %.....	29
Graf 15. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. - građevinski objekti ...	31
Graf 16. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2017. i 2016.	32
Graf 17. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2017.	33
Graf 18. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,97, 2017.	36
Graf 19. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,06, 2017.	36
Graf 20. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,008, 2017.....	37
Graf 21. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,026, 2017.....	37
Graf 22. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,43, 2017.....	37

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2018. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2017. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mjere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je struktuiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća trebala su da dostave:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2017.godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2017.godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2017.godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2017. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2017. godinu komparirani su sa podacima iz 2016. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih 18.04.2018. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2017. godini ostvarila su ukupne prihode od 274.074.330 KM i veći su u odnosu na 2016. godinu za 4,5%. Na dan 31.12.2017. godine ukupni rashodi iznosili su 284.244.523 KM i veći su za 3,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dobit prije oporezivanja) ostvarilo je šest kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i tri preduzeća (JKP-a): Sarajevogas, Toplane, Tržnice i pijace, Rad, Pokop, JKP Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i JKP Trnovo u iznosu 6.757.979 KM, i veća je za oko 88,6 % u odnosu na ostvarenu dobit u 2016. godini.

Gubitak na kraju 2017. godine iznosi 16.928.172 KM i veći je u odnosu na 2016. godinu za 2,0 %. Gubitak prema Bilansu uspjeha ostvarilo je KJKP-a: Vodovod i kanalizacija i veći je za 6,1% u odnosu na 2016. godinu.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks <u>2017</u> 2016	Ukupni rashodi	Indeks <u>2017</u> 2016	Dobit u poslovanju	Indeks <u>2017</u> 2016	Neto dobit	Indeks <u>2017</u> 2016	Gubitak	Indeks <u>2017</u> 2016
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	50.911.341	106,5	67.839.513	106,4					16.928.172	106,1
		2016.	47.794.041		63.742.699						15.948.658	
2.	Sarajevogas	2017.	91.264.933	106,0	89.833.561	104,4	1.431.372	5708,6				
		2016.	86.081.706		86.056.632		25.074		22.567			
3.	Toplane	2017.	62.562.318	108,8	59.418.650	107,0	3.143.668	158,0	2.325.601	130,3		
		2016.	57.521.004		55.531.115		1.989.889		1.784.128			
4.	Rad	2017.	38.535.141	100,5	38.353.077	100,5	182.064	100,9	163.170	100,5		
		2016.	38.360.141		38.179.730		180.411		162.370			
5.	Park	2017.	8.504.347	97,1	8.345.703	88,9	158.644		158.644			
		2016.	8.755.993		9.387.501						631.508	
6.	Pokop	2017.	9.719.685	102,0	9.262.638	99,6	457.047	202,8	417.103	221,3		
		2016.	9.527.925		9.302.560		225.365		188.513			
7.	Tržnice i pijace	2017.	4.243.015	97,9	3.398.966	97,1	844.049	101,2				
		2016.	4.333.129		3.499.229		833.900		749.283			
8.	Vodostan	2017.	2.035.534	109,6	1.788.796	105,6	246.738	151,1	246.738	167,9		
		2016.	1.857.709		1.694.420		163.289		146.960			
9.	Komunalac	2017.	5.312.704	92,9	5.020.705	87,5	291.999		291.999			
		2016.	5.720.936		5.735.994						15.058	
10.	Trnovo	2017.	985.312	40,7	982.914	43,5	2.398	1,5	2.119	1,4		
		2016.	2.421.757		2.257.317		164.440		147.948			
Ukupno		2017.	274.074.330	104,5	284.244.523	103,2	6.757.979	188,6	3.605.374	112,6	16.928.172	102,0
		2016.	262.374.341		275.387.197		3.582.368		3.201.769		16.595.224	

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	18,6	23,9			100,0
		2016.	18,2	23,1			96,1
2.	Sarajevogas	2017.	33,3	31,6	21,2		
		2016.	32,8	31,2	0,7	0,7	
3.	Toplane	2017.	22,8	20,9	46,5	64,5	
		2016.	21,9	20,2	55,5	55,7	
4.	Rad	2017.	14,1	13,5	2,7	4,5	
		2016.	14,6	13,9	5,0	5,1	
5.	Park	2017.	3,1	2,9	2,3	4,4	
		2016.	3,3	3,4			3,8
6.	Pokop	2017.	3,5	3,3	6,8	11,6	
		2016.	3,6	3,4	6,3	5,9	
7.	Tržnice i pijace	2017.	1,5	1,2	12,5		
		2016.	1,7	1,3	23,3	23,4	
8.	Vodostan	2017.	0,7	0,6	3,7	6,8	
		2016.	0,7	0,6	4,6	4,6	
9.	Komunalac	2017.	2,0	1,8	4,3	8,1	
		2016.	2,2	2,1			0,1
10.	Trnovo	2017.	0,4	0,3	0,04	0,1	
		2016.	0,9	0,8	4,6	4,6	
Ukupno		2017.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		2016.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

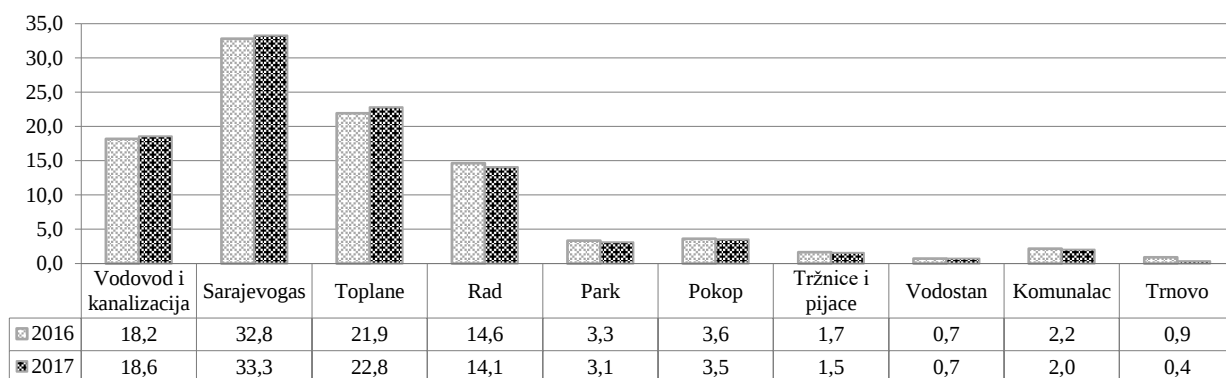
Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevogas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 33,3%, a u rashodima sa 31,6%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 46,5% učešća. Gubitak je najveći u Vodovodu i kanalizaciji sa 100,0% učešća u ukupno ostvarenom gubitku svih preduzeća.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2017. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 88,8% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2017. i 2016. godinu dato je na Grafu 1.

Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %

Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2017/2016 daje se u Tabeli 3, a struktura formiranja ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2017</u> 2016	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2017</u> 2016	Ostali prihodi	Indeks <u>2017</u> 2016	Ukupni prihodi	Indeks <u>2017</u> 2016
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	46.017.269	105,7	660.844	147,3	4.233.228	111,4	50.911.341	106,5
		2016.	43.546.494		448.750		3.798.797		47.794.041	
2.	Sarajevogas	2017.	89.443.216	104,7	1.204.479	1652,0	617.238	100,9	91.264.933	106,0
		2016.	85.396.946		72.912		611.848		86.081.706	
3.	Toplane	2017.	55.845.425	103,2	2.841.671	1399,8	3.875.222	120,1	62.562.318	108,8
		2016.	54.091.595		203.003		3.226.406		57.521.004	
4.	Rad	2017.	37.184.956	100,1	319.286	111,3	1.030.899	109,3	38.535.141	100,5
		2016.	37.129.789		286.825		943.527		38.360.141	
5.	Park	2017.	8.415.715	96,9	8.697	9996,6	79.935	108,5	8.504.347	97,1
		2016.	8.682.205		87		73.701		8.755.993	
6.	Pokop	2017.	9.621.640	101,4	16	19,5	98.029	239,8	9.719.685	102,0
		2016.	9.486.961		82		40.882		9.527.925	
7.	Tržnice i pijace	2017.	4.236.976	97,9	1875		4.164	61,1	4.243.015	97,9
		2016.	4.326.313				6.816		4.333.129	
8.	Vodostan	2017.	2.011.868	108,8			23.666	263,3	2.035.534	109,6
		2016.	1.848.720				8.989		1.857.709	
9.	Komunalac	2017.	5.147.032	93,0	2.845	50,9	162.827	91,3	5.312.704	92,9
		2016.	5.536.959		5.585		178.392		5.720.936	
10.	Trnovo	2017.	985.304	40,7	7	100,0	1	0,2	985.312	40,7
		2016.	2.421.086		7		664		2.421.757	
Ukupno		2017.	258.909.401	102,6	5.039.720	495,4	10.125.209	113,9	274.074.330	104,5
		2016.	252.467.068		1.017.251		8.890.022		262.374.341	

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi povećani su za 4,5%, prihodi od osnovne aktivnosti za 2,6%, dok su prihodi od finansiranja povećani za skoro pet puta, a ostali prihodi povećani za 13,9%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Vodostan 8,8%, Vodovod i kanalizacija 5,7%, Sarajevogas 4,7%, Toplane 3,2%. Posmatrajući prihode od finansiranja, kod KJKP-a Park došlo je do povećanja preko 99 puta, Sarajevogasa preko 16 puta, Toplana 14 puta, Vodovoda i kanalizacije 47,3% i td.

Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	90,4	1,3	8,3	100,0
		2016.	91,1	0,9	7,9	100,0
2.	Sarajevogas	2017.	98,0	1,3	0,7	100,0
		2016.	99,2	0,1	0,7	100,0
3.	Toplane	2017.	89,3	4,5	6,2	100,0
		2016.	94,0	0,4	5,6	100,0
4.	Rad	2017.	96,5	0,8	2,7	100,0
		2016.	96,8	0,7	2,5	100,0
5.	Park	2017.	99,0	0,1	0,9	100,0
		2016.	99,2		0,8	100,0
6.	Pokop	2017.	99,0		1,0	100,0
		2016.	99,6		0,4	100,0
7.	Tržnice i pijace	2017.	99,9		0,1	100,0
		2016.	99,8		0,2	100,0
8.	Vodostan	2017.	98,8		1,2	100,0
		2016.	99,5		0,5	100,0
9.	Komunalac	2017.	96,9	0,1	3,1	100,0
		2016.	96,8	0,1	3,1	100,0
10.	Trnovo	2017.	100,0			100,0
		2016.	100,0			100,0
Ukupno		2017.	94,5	1,8	3,7	100,0
		2016.	96,2	0,4	3,4	100,0

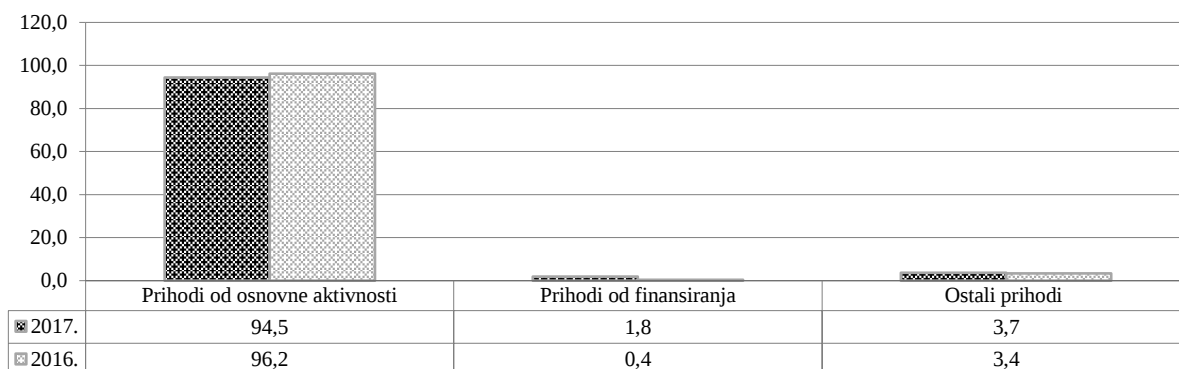
Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje.

Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u JKP Trnovo 100%, KJKP-u Tržnice i pijace 99,8% i KJKP-u Pokop 99,9, a najmanje u KJKP-u Toplane 89,3%.

Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatani u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2017. i 2016. godinu prikazana je na Grafu 2.

Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a i JKP-a, u %

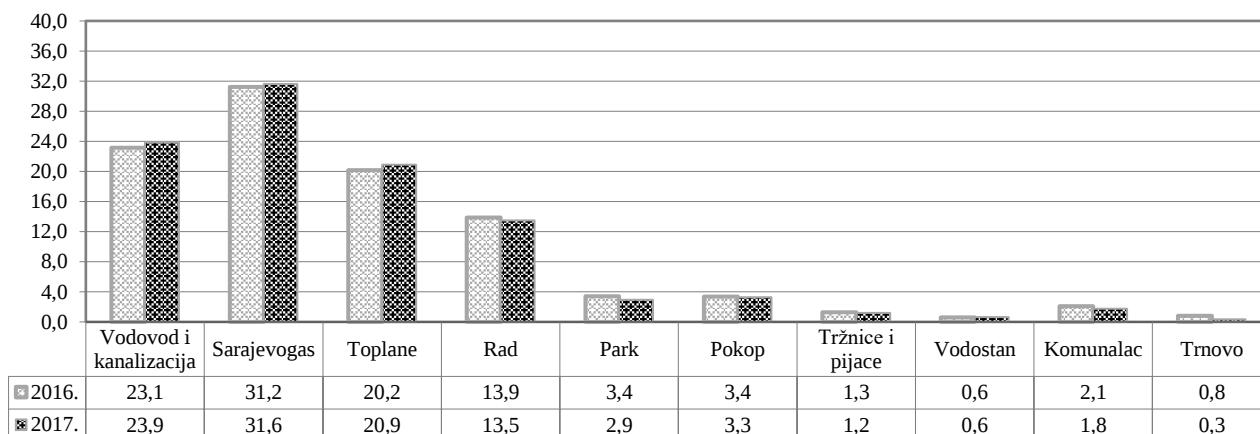
Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti smanjeni su na 94,5% učešća, ostali prihodi su povećani na 3,7% a prihodi od finansiranja povećani su na 1,8% učešća.

1.2 Rashodi

U 2017. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su preko 89,9% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)

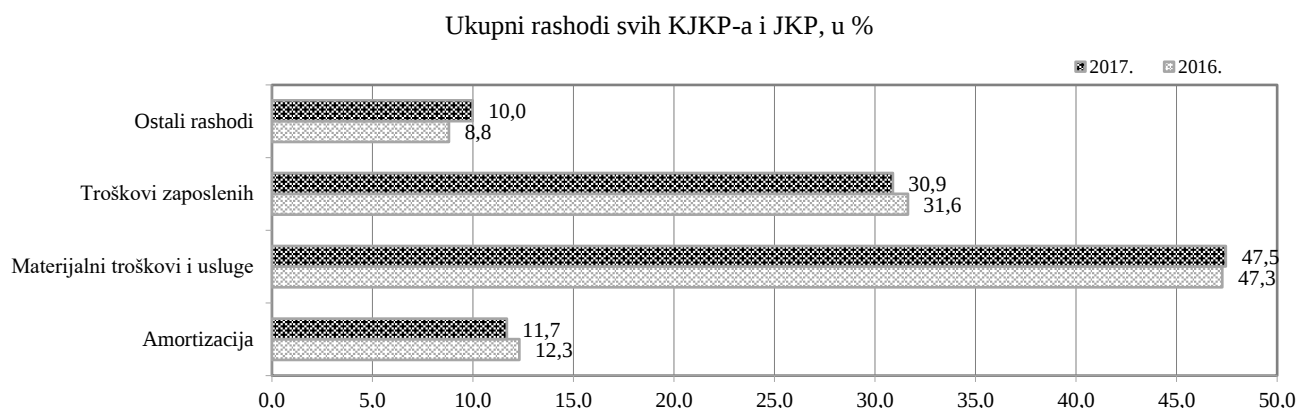
Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %

Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su materijalni troškovi i usluge sa učešćem od 47,5% i sa amortizacijom od 11,7%, čine 59,2% troškova u ukupnim rashodima. Troškovi

zaposlenih (bruto plaće, porezi i doprinosi na plaće i naknade plaća, te ostali troškovi zaposlenih) smanjeni su sa 31,6% u 2017. godini na 30,9% učešća u 2016. (Graf 4.)

Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2017 2016	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2017 2016	Troškovi zaposlenih	Indeks 2017 2016	Ostali rashodi	Indeks 2017 2016	Ukupni rashodi	Indeks 2017 2016
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	18.507.551	100,3	16.666.028	106,1	23.629.575	104,5	9.036.359	129,5	67.839.513	106,4
		2016.	18.455.997		15.706.889		22.602.614		6.977.199		63.742.699	
2.	Sarajevogas	2017.	6.384.799	93,8	70.371.714	105,1	10.004.816	103,0	3.072.232	120,4	89.833.561	104,4
		2016.	6.808.528		66.981.139		9.714.242		2.552.723		86.056.632	
3.	Toplane	2017.	3.793.546	91,8	33.542.570	101,9	10.476.345	100,7	11.606.189	143,6	59.418.650	107,0
		2016.	4.131.330		32.912.521		10.402.583		8.084.681		55.531.115	
4.	Rad	2017.	1.755.169	106,4	8.159.087	121,8	24.920.798	99,1	3.518.023	75,1	38.353.077	100,5
		2016.	1.649.074		6.700.534		25.144.332		4.685.790		38.179.730	
5.	Park	2017.	290.951	100,0	1.111.691	91,8	6.174.090	87,7	768.971	91,1	8.345.703	88,9
		2016.	290.904		1.210.715		7.041.388		844.494		9.387.501	
6.	Pokop	2017.	1.188.653	92,5	1.425.543	135,6	6.273.257	101,3			8.887.453	95,5
		2016.	1.285.057		1.051.458		6.192.991		773.054		9.302.560	
7.	Tržnice i pijace	2017.	211.436	102,0	477.815	92,8	2.701.121	98,1	8.594	37,4	3.398.966	97,1
		2016.	207.292		515.033		2.753.947		22.957		3.499.229	
8.	Vodostan	2017.	237.470	76,1	472.328	131,1	972.193	109,1	106.805	81,5	1.788.796	105,6
		2016.	311.931		360.394		891.065		131.030		1.694.420	
9.	Komunalac	2017.	747.746	105,7	1.796.763	65,9	2.254.318	105,3	221.878	137,6	5.020.705	87,5
		2016.	707.654		2.725.616		2.141.479		161.245		5.735.994	
10.	Trnovo	2017.	42.502	98,2	679.152	34,0	256.984	119,1	4.276	510,9	982.914	43,5
		2016.	43.260		1.997.436		215.784		837		2.257.317	
Ukupno		2017.	33.159.823	97,8	134.702.691	103,5	87.663.497	100,6	28.343.327	117,0	283.869.338	103,1
		2016.	33.891.027		130.161.735		87.100.425		24.234.010		275.387.197	

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2017. godinu (obrazac – Stat aneks)

Uočava se povećanje materijalnih troškova i usluga za 3,25% na nivou svih KJKP-a i JKP-a. Do povećanja materijalnih troškova i usluga došlo je u KJKP Pokop za 35,6%, Radu 21,8%, Vodovodu i kanalizaciji 6,1%, Sarajevogasu 5,1%, Toplanama za 1,9%, te u JKP-u Vodostan 31,1%, dok smanjenje bilježe ostala preduzeća.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) povećani su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 0,6%, a ostali rashodi su veći za 17,0% i troškovi amortizacije su manji za 2,2% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnih rashoda, kao što je istaknuto, značajno je učešće materijalnih troškova i usluga od 134.702.691 KM, što iznosi 47,4% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 121.280.345 KM odnosno 90,1%, na troškove usluga 13.422.346 KM odnosno 9,9%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova veći su za 4,6%, a troškovi usluga manji za 5,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi preko jedne četvrtine. Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 11,1% i Toplane 17,6%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 79,5%, Park 74%, Rad 65,0%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	27,3	24,6	34,8	13,3	100,0
		2016.	29,0	24,6	35,5	10,9	100,0
2.	Sarajevogas	2017.	7,1	78,3	11,1	3,4	100,0
		2016.	7,9	77,8	11,3	3,0	100,0
3.	Toplane	2017.	6,4	56,5	17,6	19,5	100,0
		2016.	7,4	59,3	18,7	14,6	100,0
4.	Rad	2017.	4,6	21,3	65,0	9,2	100,0
		2016.	4,3	17,5	65,9	12,3	100,0
5.	Park	2017.	3,5	13,3	74,0	9,2	100,0
		2016.	3,1	12,9	75,0	9,0	100,0
6.	Pokop	2017.	13,4	16,0	70,6		100,0
		2016.	13,8	11,3	66,6	8,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	2017.	6,2	14,1	79,5	0,3	100,0
		2016.	5,9	14,7	78,7	0,7	100,0
8.	Vodostan	2017.	13,3	26,4	54,3	6,0	100,0
		2016.	18,4	21,3	52,6	7,7	100,0
9.	Komunalac	2017.	14,9	35,8	44,9	4,4	100,0
		2016.	12,3	47,5	37,3	2,8	100,0
10.	Trnovo	2017.	4,3	69,1	26,1	0,4	100,0
		2016.	1,9	88,5	9,6		100,0
Ukupno		2017.	11,7	47,5	30,9	10,0	100,0
		2016.	12,3	47,3	31,6	8,8	100,0

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Sarajevogas-u 75,8% i Toplanama 52,9%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u JKP Trnovo 59,5%,Tržnicama i pijacama 10,3% te JKP Vodostan 7,3% (Kolona 11. Tabela 7).

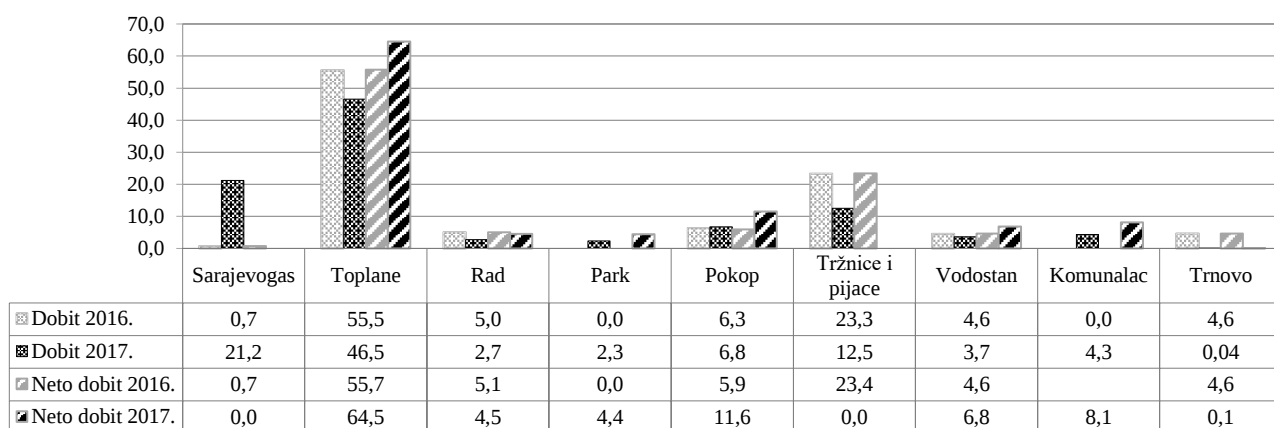
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. dijelovi	Indeks 2017. 2016.	Usluge	Indeks 2017. 2016.	Ukupno	Indeks 2017. 2016.	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	12.170.567	108,6	4.495.461	99,8	16.666.028	106,1	67.839.513	17,9	6,6
		2016.	11.201.910		4.504.979		15.706.889		63.742.699	17,6	7,1
2.	Sarajevogas	2017.	68.071.004	104,9	2.300.710	111,5	70.371.714	105,1	89.833.561	75,8	2,6
		2016.	64.917.871		2.063.268		66.981.139		86.056.632	75,4	2,4
3.	Toplane	2017.	31.439.856	101,4	2.102.714	110,8	33.542.570	101,9	59.418.650	52,9	3,5
		2016.	31.014.804		1.897.717		32.912.521		55.531.115	55,9	3,4
4.	Rad	2017.	6.006.375	125,8	2.152.712	111,7	8.159.087	121,8	38.353.077	15,7	5,6
		2016.	4.773.087		1.927.447		6.700.534		38.179.730	12,5	5,0
5.	Park	2017.	719.629	86,5	392.062	103,6	1.111.691	91,8	8.345.703	8,6	4,7
		2016.	832.272		378.451		1.210.723		9.387.501	8,9	4,0
6.	Pokop	2017.	995.351	159,0	430.192	101,1	1.425.543	135,6	8.887.453	11,2	4,8
		2016.	625.813		425.645		1.051.458		9.302.560	6,7	4,6
7.	Tržnice i pijace	2017.	128.722	97,8	349.093	91,1	477.815	92,8	3.398.966	3,8	10,3
		2016.	131.638		383.395		515.033		3.499.229	3,8	11,0
8.	Vodostan	2017.	340.872	133,8	131.456	124,6	472.328	131,1	1.788.796	19,1	7,3
		2016.	254.855		105.539		360.394		1.694.420	15,0	6,2
9.	Komunalac	2017.	1.313.464	63,0	483.299	75,3	1.796.763	65,9	5.020.705	26,2	9,6
		2016.	2.083.866		641.750		2.725.616		5.735.994	36,3	11,2
10.	Trnovo	2017.	94.505	128,2	584.647	30,4	679.152	34,0	982.914	9,6	59,5
		2016.	73.699		1.923.737		1.997.436		2.257.317	3,3	85,2
Ukupno		2017.	121.280.345	104,6	13.422.346	94,2	134.702.691	103,5	283.869.338	42,7	4,7
		2016.	115.909.815		14.251.928		130.161.743		275.387.197	42,1	5,2

1.3. Dobit

U 2017. godini ostvarena je dobit u iznosu od 6.757.979 KM i veća je preko 88,6% u odnosu na 2016. godinu. Neto dobit u 2017. godini ostvarena je u iznosu od 3.605.374 KM i veća je oko 12,6 puta u odnosu na 2016. godinu. Dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila sva JKP-a osim: Vodovoda i kanalizacije (Graf 5).

Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %

Graf 5.

KJKP Sarajevogas, d.o.o. ostvareni finansijski rezultat u 2017. godini je dobit u iznosu od 1.431.371 KM i bolji je od finansijskog rezultata ostvarenog u prethodnoj godini, kao i od finansijskog rezultata predviđenog Rebalansom plana poslovanja za 2017. godinu.

Ostvarenju boljeg finansijskog rezultata doprinijeli su sljedeći faktori:

- veća isporuka prirodnog gasa u odnosu na planiranu za 4,8 miliona Sm³, odnosno 3,6% i u odnosu na ostvarenu u prošloj godini za 11,3 Sm³, odnosno 8,9% što je doprinijelo povećanju prihoda od prodaje, a time i prihoda distribucije gasa
- smanjenje nabavne cijene gasa 01.08.2017. godine tj. sa 0,520 KM/Sm³ na 0,495 KM/Sm³ → što je doprinijelo vraćanju interesovanja za potrošnju prirodnog gasa, ali i povećanju same potrošnje
- osmišljene aktivnosti Uprave Preduzeća na afirmaciji prirodnog gasa što je doprinijelo povećanju prodaje usluga, odnosno povećanju svih kategorija prihoda od usluga za 12,5% u odnosu na plan i 10,9% u odnosu na ostvarenje u istom periodu prethodne godine
- osmišljene i kontrolirane aktivnosti Uprave Preduzeća u smislu efikasnog i efektivnog upravljanja svim resursima preduzeća, sa posebnim akcentom na ljudske potencijale što je doprinijelo sprečavanju nastanka dodatnih troškova u svim segmentima.

Poslovanje Sarajevogasa je dugi niz godina bilo opterećeno problemima u naplati potraživanja od KJKP "Toplane Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, što je znatno ugrozilo likvidnost Preduzeća, kao i mogućnost izmirivanja dospjelih obaveza prema BH-Gasu, te na kraju rezultiralo podnošenjem tužbe BH-Gasa protiv Sarajevogasa.

KJKP "Toplane" d.o.o. Sarajevo je po obračunu za 2017. godinu iskazalo neto dobit u iznosu od 2.325.601 KM, što je drugi put u poslijeratnom periodu poslovanja preduzeća.

Preduzeće je utvrdilo ciljeve i politike u vezi sa osnovnim poteškoćama u radu (rizicima) koji su obrađeni kroz Studiju/strategiju rizika za 2017. godinu. Organi upravljanja su permanentno ukazivali na uočene poteškoće i probleme u poslovanju, tj. rizike poslovanja, čije rješavanje nije u nadležnosti organa u preduzeću, nego organa izvršne i zakonodavne vlasti Kantona. Nepoduzimanje adekvatnih mjera (sve do avgusta 2016. godine) dovelo je do akumuliranja gubitaka i iskazivanja gubitka iznad visine kapitala.

Po Izveštaju o poslovanju za period 01.01.-31.12.2017. godine, nepokriveni gubici u poslovanju iznose 110.402.242 KM, od čega:

- <u>gubitak iznad visine kapitala iznosi:</u>	<u>85.490.780 KM</u>
- dio gubitka iz 2008. godine	24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2009. godine	16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2010. godine	7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2011. godine	11.515.259 KM
- dio gubitka iz 2012. godine	20.786.272 KM
- dio gubitka iz 2013. godine	4.324.505 KM
- <u>gubitak do visine kapitala iznosi:</u>	<u>24.911.462 KM</u>
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2013.godine)	11.909.517 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2014.godine)	3.382.575 KM
- gubitak za period 01.01 - 31.12.2015. godine	9.619.370 KM

- U ovom izvještajnom periodu gubici u poslovanju su smanjeni, u skladu sa Odlukom Skupštine Preduzeća 00-13V-01/17 od 30.10.2017. godine, kada je izvršen raspored ostvarene dobiti za 2016. godinu u iznosu od 1.784.128 KM za pokriće dijela gubitka iz 2013. godine.
- Gubici u poslovanju u iznosu **110.402.242 KM** rezultat su neprovođenja odluka Skupštine preduzeća. U obračunskom periodu, Osnivač nije izvršio pokriće gubitaka u poslovanju kako je naloženo Odlukama Skupštine Preduzeća broj: 00-02-01/16 od 17.03.2016. godine, broj: 00-02-01/16 od 08.08.2016. godine i broj: 00-03-03/17 od 16.03.2017. godine.
- Odluke Skupštine nisu uvrštavane u Budžet Kantona Sarajevo u prethodnim periodima, niti su uvrštene u Budžetu za 2018.godinu.
- Realna opcija je da se nepokriveni gubici u poslovanju u iznosu 110.402.242 KM pokriju djelimično sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo, u uslovima cijene centralnog grijanja koja omogućava ostvarivanje prihoda kojima se pokrivaju poslovni rashodi (shodno Članu 22. Zakona o komunalnim djelatnostima). Drugim riječima, kalkulacije (i usvojene cijene centralnog grijanja) ne sadrže dio koji se odnosi na pokriće akumuliranih gubitaka iz prethodnih perioda, te je nužno da Osnivač donese plan sanacije akumuliranih gubitaka, ukoliko već nisu obezbjeđena sredstva za finansiranje obavljanja komunalnih djelatnosti u skladu sa članom 36. Zakona o komunalnim djelatnostima.
- Teret postojanja ove pozicije u bilansa stanja Preduzeća, i na strani aktive za poziciju Gubitak iznad visine kapitala i na strani pasive za poziciju Gubitak ranijih godina do visine kapitala, u uslovima tržišne ekonomije i trenda smanjenja broja i iznosa kapitalnih investicija (predviđenih Budžetom Osnivača za Preduzeće) Preduzeće značajno osjeća, posebno kod apliciranja za izvore finansiranja (jer za finansijere postojanje pozicije Gubitak iznad visine kapitala znači da su pored vlasnika i povjerioci izgubili dio svojih sredstava).
- Upravo zbog ove činjenice, Preduzeće ne može koristiti ni povoljnije uslove za finansiranje kod domaćih fondova i banaka (Ove godine smo diskvalifikovani kao aplikant kod Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH za dodjelu sredstava iz Revolving fonda za finansiranje projekata energetske efikasnosti za 2017. godinu zbog uslova da korisnici sredstava ne mogu biti pravna lica koja imaju iskazan gubitak iznad visine kapitala prema posljednjem zvaničnom bilansu stanja).
- S obzirom da se radi o javnoj funkciji zagrijavanja Kantona Sarajevo i izvršenih analiza, Uprava Preduzeća opravdano očekuje da će raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.
- Odlukom broj 02-05-25151-10/16 od 15.08.2016. godine, Vlada Kantona Sarajevo je usvojila Tarifni sistem KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije.
- Nakon dugogodišnjeg neodobravanja povećanja cijene grijanja, u avgustu 2016. godine, prvi put je odobrena cijena grijanja kojom se na godišnjem nivou, pri planskim normativima i cijeni gasa od 0,53 KM/Sm³, omogućava ostvarivanje prihoda od centralnog grijanja kojima se pokrivaju poslovni rashodi.
- U 2017. godini, cijena gasa je povećana od 01.04.2017.godine sa 0,53 KM/Sm³ na 0,60 KM/Sm³. Na osnovu Prijedloga odluke Nadzornog odbora broj: 01-05-01/17 od 10.04.2017. godine, Vlada Kantona Sarajevo je, Odlukom broj: 02-05-20105-2/17 od 31.05.2017. godine utvrdila nove cijene grijanja, sa primjenom od 01.04.2017. godine, koje su bile više za 8,30 % u odnosu na cijene centralnog grijanja koje su važile do 31.03.2017. godine. Vlada Kantona Sarajevo je ponovo donijela Odluku broj: 02-05- 21789-1/17 od 21.06.2017. godine, kojom prestaje da važi Odluka broj: 02-05-20105-2/17 od 31.05.2017. godine, a cijene utvrđene ovom Odlukom veće su za 12,64 % u odnosu na cijene centralnog grijanja koje su važile do 31.03.2017. godine i trebale su se primjenjivati od 01.08.2017. godine.
- Obzirom da je došlo do sniženja nabavne cijene gasa od 01.08.2017. godine za 4,81%, Vlada Kantona Sarajevo donijela je Odluku broj: 02-05-25144-27/17 od 04.08.2017. godine kojom su utvrđene cijene grijanja niže za 2,54% u odnosu na cijene utvrđene prethodnom odlukom. Ova odluka se primjenjuje od 01.08.2017. godine.

- U decembru 2017. godine Vlada Kantona utvrdila je visinu tarifnih stavova za 2018. godinu i donijela Odluku broj: 02-05-36756-9/17 kojom su utvrđene cijene grijanja, a koje će se primjenjivati od 01.01.2018. godine niže za 2,30% u odnosu na cijene grijanja utvrđene Odlukom iz augusta 2017. godine.

Preduzeće crpi sve raspoložive mogućnosti naplate centralnog grijanja. Ulažu se maksimalni naponi radi obezbjeđenja podataka o korisnicima u cilju ažuriranja baze podataka radi promjene sredstva izvršenja putem suda (obustavom od plaće, penzije, pljenidbom auta i nepokretnih stvari), jer je pljenidba i prodaja pokretnih stvari izvršenika neefikasna.

U 2017. godini plaćene su sve obaveze prema Sarajevogasu koje se odnose na 2016. i 2017. godinu, te u januaru 2018. godine plaćen je i tekući račun za decembar 2017. godine.

Pozitivnom efektu u poslovanju Preduzeća doprinijela je Odluka Vlade Kantona Sarajevo od 15.08.2016. godine o usvajanju Tarifnog sistema, kao i odobravanje cijene grijanja po kojoj se ostvaruje prihod koji pokriva poslovne rashode, a što je omogućilo da se tekuće obaveze za isporučeni gas redovno izmiruju i zaustavi dugogodišnji trend povećanja obaveza.

JKP „Trnovo“, d.o.o. Trnovo u 2017. godini ostvarilo je dobit od 2.119 KM, i znatno je manja u odnosu na prethodnu godinu.

Tokom 2017. godine, iz Budžeta KS, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, doznačena su sredstva na ime održavanja lokalnih vodovoda na području Općine Trnovo u ukupnom iznosu od 200.000 KM.

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2017. godine ostvarilo je dobit od 182.064 KM i veća je za 0,9% u odnosu na ostvarenje u 2016. godini.

U Izvještaju o poslovanju za 2017. godinu navedene su poteškoće i odnose se na deficit novčanih sredstava, rasta cijena ulaznih komponenti potrebnih za obavljanje funkcija poslovanja, stagnacija cijena usluga, kao i stagnacija investicionih ulaganja iz svih izvora finansiranja.

Nenaplaćena potraživanja iz 2017. godine iznose 7.808.124 KM.

U ovoj godini prema Zaključku Vlade KS, prihod po osnovu dotacija iz Budžeta KS iznosio je 7.382.559 KM.

U Izvještaju o poslovanju dat je prijedlog mjera:

- Što hitnije utvrditi dinamiku povećanja cijena usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća za građane kako bi dugoročno dostigla punu ekonomsku cijenu. Neovisne komisije su utvrdile da je postojeću cijenu potrebno uvećati za 100% kako bi došli do ekonomske cijene, a u tekućoj godini trebalo bi obezbjeđiti sukcesivno povećanje od 36% (sadašnja cijena 0,11 KM/ m², a nova cijena bi iznosila 0,15 KM/m²).
- Utvrditi obim i vrijednost poslova zajedničke komunalne potrošnje koje se finansiraju iz Budžeta, kako bi se prešlo sa sistema dotacije, na plaćanje stvarno urađenog posla po ekonomskoj cijeni.
- Bilo bi potrebno obnoviti Odluku i pristupiti realizaciji iste da se svi ugovori ljetnog i zimskog održavanja, a koji se finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo i Općina, u pregovaračkom postupku, ustupaju preduzeću «RAD», zbog kojih je i osnovano.

KJKP "RAD" d.o.o. Sarajevo u okviru svojih tehničkih i finansijskih mogućnosti planira da učestvuje u realizaciji zajedničkih projekata:

- Uređenja i zaštite okoliša sa Zavodom za zapošljavanje Kantona Sarajevo.
- Edukacija učenika o načinu odlaganja otpada sa Ministarstvom prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.
- Izgradnja niša za smještaj posuda za otpad u saradnji sa Općinama.
- Uvođenje primarne reciklaže na šira područja Kantona..

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2017. godine poslovalo pozitivno i ostvarilo dobit u iznosu od 457.047 KM, a poslije iskazanog poreza na dobit u iznosu od 39.944 KM, neto dobit za 2017 godinu iznosi 417.103 KM.

Ključni rizici u ostvarivanju ciljeva Preduzeća u 2017. godini su bili:

- Neekonomske cijene
Za dvanaest komunalno-pogrebnih usluga cijene su od strane osnivača - Kanton Sarajevo, utvrđene 1995. godine, i nisu dostatne za izmirenje troškova materijala za održavanje, troškova energenata, htz opreme i osiguranja, kao dijela kalkulacije usluga, bez troškova zaposlenih i amortizacije. Ističemo da su to komunalno-pogrebne usluge individualne komunalne potrošnje koje obuhvataju preuzimanje, prevoz zbrinjavanje, opremanje, sahranjivanje preminulih i unesrećenih lica po nalogu tužioca, kao i naknadu za korištenje grobnog mjesta .
- Nedovoljan iznos subvencije tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje, uređivanje i održavanje 9 aktivnih komunalnih grobalja i 48 separatnih groblja - harema na području Kantona Sarajevo i postignutog nivoa infrastrukture na aktivnim komunalnim grobljima.
- Iznos sredstava tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje je nedovoljan za 100% realizaciju Operativnog plana i programa čišćenja i održavanja zajedničke komunalne potrošnje, koji se mora revidirati u skladu sa obezbjeđenim sredstvima, bez obzira što je 80% grobljanske površine u užoj gradskoj jezgri. Troškovi zajedničke komunalne potrošnje se povećavaju na godišnjem nivou za cca 2350 novih grobnih mjesta .
- Kapitalni projekti - Realizacijom otkupa Zemljišta, obuhvat groblja Vlakovo povećan je za 53.053 m². Uređenje neotkupljenog zemljišta, izgradnja krematorija i parking prostora na groblju Vlakovo, u potpunosti zavisi od kapitalnih investicija osnivača.
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u pogledu neusklađenosti stvarnog stanja sa ZK izvadkom i katastarskim planom.
- Nelegalna i nelojalna konkurencija - veoma izražen problem nelegalne i nelojalne konkurencije prodaje cvijeća u blizini naših cvjećara. Radi se o tome da pojedinačni prodavci, vrše prodaju uzurpiranjem prostora, bez izdataka za objekat, materijalnih prava zaposlenih iz radnog odnosa, a zatim i poreza na dobit, kao i slobodne nabavke roba, a u tim uslovima prodaja koju vrši preduzeće ne može biti konkurentna.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o. Sarajevo ostvarilo je dobit u 2017. godini u iznosu 844.049 KM koja je veća za 1,2% u odnosu na 2016. godinu.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja ciljeva, na koje Uprava nema uticaja su:

- nelojalna i nelegalna konkurencija,
- rizik masovnog odustajanja zakupaca,
- neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja svoju djelatnost,
- cjenovnik usluga (utvrditi ekonomsku cijenu),
- ishod tužbenog zahtjeva o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,

- ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana,
- cjenovnik usluga.

Kanton Sarajevo je doznačio sredstva za investicione radove u iznosu od 212.450 KM, koja su u cjelosti namjenski utrošena i opravdana prema nadležnom ministarstvu u 2017. godini.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2017. godini ostvarilo je dobit od 246.738 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 67,9%.

Upoređujući podatke o isporučenoj vodi u distributivnu mrežu sa isporučenom vodom korisnici u periodu 01.01.2017 - 31.12.2017 godine, vidljivo je da i dalje postoje znatni gubici vode koji iznose cca 38 % od ukupne količine vode isporučene u vodovodnu mrežu.

Radi otklanjanja problema i poboljšanja vodosnabdijevanja, potrebno je :

- obezbijediti kontinuirano investiranje kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- povećati aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca .

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je dobit u iznosu 158.644 KM u 2017. godini, za razliku od prošle godine kad je Preduzeće poslovalo sa gubitkom od 631.508 KM .

Smanjenje gubitka i ostvaren pozitivan finansijski rezultat je prije svega rezultat smanjenje rashoda za 11,1%. Smanjenje rashoda se u najvećoj mjeri odnosi na smanjenje troškova održavanje i sanacija javne rasvjete i taj je trošak u prosjeku smanjen u 2017. godini za 30%.

Takođe je ostvarena znatna ušteda u potrošnji plina i energenata, kao i regulisanje potrošnje goriva za putnička i teretna vozila. Ušteda po tom osnovu u prosjeku iznosi 21%.

Sve aktivnosti usmjerene u eliminisanje negativnih posljedica smanjenja budžetskih sredstava nisu u dovoljnoj mjeri uspjele sanirati te posljedice. U svim segmentima nastojalo se poslovati racionalno i ekonomično, a da se ne ugroze osnovne funkcije preduzeća. Pored ostvarenja prihoda, upravljanje troškovima bio je težišni zadatak.

I pored izuzetno teškog, dramatičnog finansijskog stanja preduzeća “Park” u 2017. godini, Preduzeće je u kontinuitetu uspješno izvršavalo funkcije koje mu je povjerio Kanton Sarajevo kao osnivač i vlasnik. Pored svih poteškoća u period od 01.07.- 31.12.2017. god. nova Uprava je obezbijedila redovnu isplatu plaća uposlenicima sa svim doprinosima i poreznim obavezama.

JKP Komunalac“ d.o.o. Hadžići u 2017. godini ostvarilo je dobit u iznosu 291.998 KM, za razliku od prošle godine kad je Preduzeće poslovalo sa gubitkom od 15.058 KM. Skupština preduzeća je odlučila da se ostvarena dobit knjiži na pokriće akumuliranog gubitka.

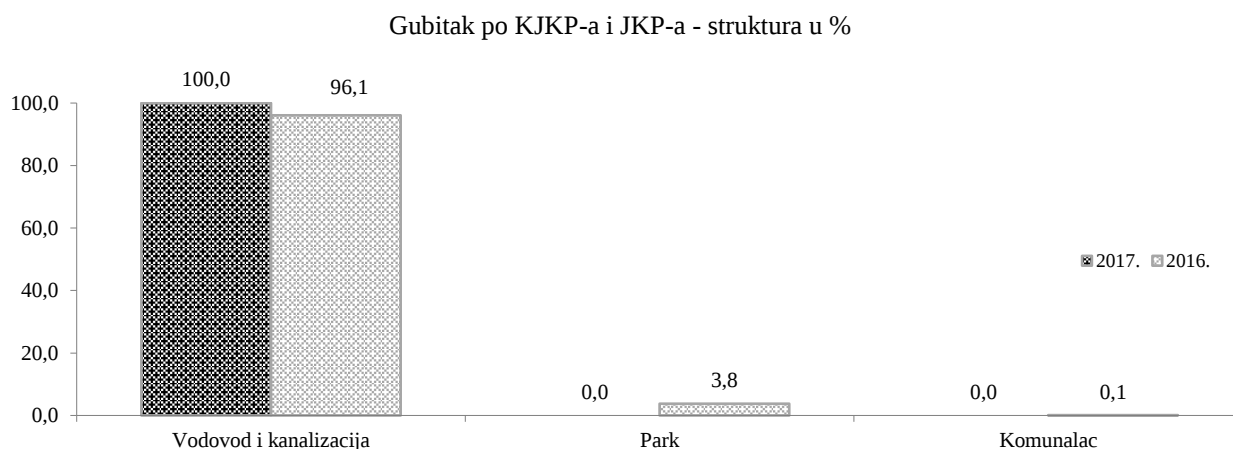
U cilju unapređenja poslovanja u narednom periodu Preduzeće predlaže:

- nastaviti sa aktivnostima i unaprjeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga (pljenidba novčanih sredstava i pokretne imovine dužnika, kao i uskraćivanje pružanja usluga dužnicima, u skladu sa zakonom);

Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdjevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2017. godini svim JKP-a i KJKP-a iznosi 16.928.172 KM i u odnosu na 2016. godinu veći je za 2,0%.

Graf 6.

Gubitak je ostvarilo KJKP: Vodovod i kanalizacija

Sva kantonalna javna komunalna preduzeća i javna komunalna preduzeća istakla su da su poslovala u velikim problemima i uz preduzimanje maksimalnih mjera racionalizacije poslovanja.

KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o. Sarajevo ostvarilo je na dan 31.12.2017. godine gubitak od 16,9 miliona KM, koji je veći za cca 1,0 milion KM ili 6,1% u odnosu na gubitak predhodne godine. Preduzeće je poslovalo s gubitkom (u 2016. godini obračunata amortizacija 18.507.551 KM, a iskazani gubitak je 16.928.171 KM), gubitak od redovne aktivnosti iznosi 13.256.327 KM, a gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda 3.609.941 KM.

Problemi u poslovanju u 2017. godini su sljedeći:

- Prosječno ostvarena cijena je za 44% manja od “ekonomske” cijene.
- Vodovodna mreža je velikim dijelom stara i otpisana je 80%, zbog čega je neoprihodovana voda (ukupni gubici) u sistemu u 2017. Iznosila 74,5% od proizvedene vode. Znatan broj opreme na objektima je također veoma star i otpisan sa 93%.
- Veliki gubici vode onemogućavaju uredno snabdijevanje potrošača vodom, tako da su noćne redukcije u većem dijelu grada bile jedan od najvećih problema s kojim su se suočavali potrošači, a i samo Preduzeće.

- Nelegalna potrošnja vode, odnosno nedozvoljene intervencije na vodovodnim instalacijama, značajno umanjuju fakturisane količine vode.
- Postojeći sistem naplate utuženih potraživanja veoma je neefikasan.

Vlada Kantona Sarajevo 26.09.2017. godine donijela je devet mjera koje su nepohodno poduzeti u cilju unapređenja stanja u oblasti vodosnabdijevanja Kantona Sarajevo, a rebalansom Budžeta Kantona za 2017. godinu obezbjedila je i sredstva za njihovo sprovođenje.

Mjere sljedeće:

1. Vlada Kantona Sarajevo je anagažovala kantonalna javna komunalna preduzeća, kantonalna javna preduzeća i Kantonalnu upravu civilne zaštite da stave na raspolaganje svu mehanizaciju, kao i ljudske resurse preduzeću KJKP „Vodovod i kanalizacija“ (ViK), kako bi se u roku od dva mjeseca poduzele sve neophodne aktivnosti vezane za otklanjanje kvarova na vodovodnoj mreži, a u cilju obezbjeđenja novih količina vode.
2. Naložila je KJKP „ViK“ da odmah formira 20 timova koji će raditi na smanjenju neprihodovane vode, obzirom da u ukupnom gubitku u mreži od 75% značajan broj zauzimaju nelegalni potrošači. KJKP „ViK“ je zadužen i da sačini i dostavi Vladi KS listu onih potrošača za koje smatraju da im računi za isporučenu vodu ne odgovaraju stvarnim potrebama i potrošnji (hoteli, autopraonice, tržišni centri, ugostiteljski objekti i dr.).
3. U okviru treće mjere, naložila je KJKP „ViK“ da pristupi nabavci i ugradnji pumpnih agregata. Obzirom na starost i kapacitet pumpnih agregata koji mogu za kratko vrijeme unaprijediti sigurnost sistema i obezbijediti potrebne kapacitete vode do krajnjih potrošača ovu mjeru treba što prije realizirati. Ovim bi se napravila i značajna ušteda na sredstvima kojima se trenutno plaća utrošak električne energije koja pokreće rad ovih agregata. Rok za nabavku i ugradnju pumpnih agregata je 60 dana.
4. Vlada je zatražila od KJKP „ViK“ da u roku od sedam dana prilagodi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u ovom preduzeću stvarnim potrebama i novonastaloj situaciji vezanoj za vodosnabdijevanje.
5. Vlada je zadužila KJKP „Vodovod i kanalizacija“ da odmah formira Centar za korisnike.
6. Vlada je zadužila „ViK“ da nastavi sa aktivnostima na detekciji neprihodovane vode u saradnji sa Timom za detekciju kvarova i neprihodovane vode imenovanim od strane Vlade Kantona Sarajevo.
7. Vlada je zadužila „ViK“ da odmah pristupi aktivnostima vezanim za realizaciju Projekta rekonstrukcije vodovodne mreže u saradnji sa Upravnim odborom za implementaciju sporazuma sa EBRD-om do 31. 12. 2017. godine
8. Osmom mjerom Vlada je preduzeće KJKP „ViK“ zadužila da obezbijedi dodatne količine vode, i to sa: Peračkog vrela 40 l/s u roku od 60 dana i sredstvima od 200.000 KM, izvorišta Tilava 20 l/s sa rokom od 30 dana i sredstvima koja će se naknadno osigurati u Budžetu KS, od JKP „Komunalac“ Hadžići 20 l/s u roku od 60 dana i sredstvima koja će se također naknadno utvrditi, te iz Filter postrojenje Bosna II 200 l/s sa rokom od osam do 10 mjeseci i sa sredstvima od 1.800.000 KM predviđenim u Budžetu za 2017/2018. godinu.
9. Vlada je predložila i Skupštini Kantona Sarajevo da formira novo radno tijelo koje će u saradnji sa njom pratiti realizaciju svih predloženih mjera i rokove njihove implementacije. U sastav ovog tijela sugerisano je imenovanje predstavnika Skupštine, nevladinog sektora i stručnjaka za vodosnabdijevanje.

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

Tabela 8.Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a

R. br.	Kategorija potrošača	Jedinica mjere	Cijena u KM		Indeks	Napomena
			važeća	Prijedlog		
I	KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o					
1.	Prosječna cijena vode iznosila je		1,62 KM/m³.			
II	KJKP Toplane, d.o.o.					
1.	I Domaćinstva					Cijene su bez PDV-a .
	12 mjeseci	KM/m²	0,5235			
	7 mjeseci	KM/m²	1,2988			
2.	II Poslovni prostor					
	12 mjeseci	KM/m²	0,8901			
	7 mjeseci	KM/m²	2,4037			
III	KJKP Rad					
	Potrošač	KM/m²	0,11	0,18	64	
V	JKP Komunalac-Hadžići, d.o.o.					
1.	Domaćinstva					Predložena cijena je povećana i za sve kategorije potrošača preko 2 puta. U prijedlogu cijena nije uračunat PDV i VPN.
	- cijena potrošnje <5 m³	KM/m³	0,67	1,35	201,4	
	- cijena potrošnje >5 m³	KM/m³	0,90	1,82	202,2	
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m³	0,34	0,68	200,0	
2.	Pravna lica					
	- cijena vode	KM/m³	0,78	1,57	201,2	
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m³	0,34	0,68	179,4	
3.	Ostali potrošači					
	- cijena vode	KM/m³	2,02	4,08	200,0	
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m³	1,01	2,04	201,9	

Kod prijedloga formiranja cijena potrošnje vode svako preduzeće ima svoje specifičnosti.

KJKP Toplane d.o.o Sarajevo cijena gasa za Toplane je od 01.04.2017. godine iznosila 0,60 KM/Sm³, odnosno više u odnosu na prethodnu cijenu od 0,53 KM/Sm³. Od 01.08.2017. godine cijena gasa iznosi 0,575 KM/Sm³ i niža je za 4,17% u odnosu na prethodnu cijenu gasa od 0,60 KM/Sm³ .

Od 01.01. do 31.03. 2017. godine:

Nabavna cijena gasa: 0,450 KM/Sm³

Cijena distribucije gasa: 0,080 KM/Sm³

Cijena gasa za Toplane: 0,630 KM/Sm³

Od 01.04. do 31.07. 2017. godine:

Nabavna cijena gasa: 0,520 KM/Sm³

Cijena distribucije gasa: 0,080 KM/Sm³

Cijena gasa za Toplane: 0,600 KM/Sm³

Od 01.08. do 31.12. 2017. godine:

Nabavna cijena gasa: 0,495 KM/Sm³

Cijena distribucije gasa: 0,080 KM/Sm³

Cijena gasa za Toplane: 0,575 KM/Sm³

KJKP Sarajevogas d.o.o Sarajevo prodajna cijena gasa sastoji se iz nabavne cijene gasa i distribucije gasa. Nabavnu cijenu gasa utvrđuje Nadzorni odbor "BH-Gasa", a saglasnost na nju daje Vlada FBiH, što se objavljuje u Službenim novinama FBiH. Cijenu distribucije gasa utvrđuje Nadzorni odbor KJKP "Sarajevogasa" d.o.o. Sarajevo, a saglasnost na nivo cijene distribucije daje Vlada Kantona Sarajevo, što se objavljuje u Službenim novinama Kantona Sarajevo. Kada je u pitanju odgovor na prijedlog ekonomske cijene usluge, konstatuje se da postojeća cijena uz ostvareni nivo isporuke prirodnog gasa omogućava pozitivno poslovanje Preduzeća.

Smanjenje nabavne cijene gasa 01.08.2017. godine tj. sa $0,520 \text{ KM/Sm}^3$ na $0,495 \text{ KM/Sm}^3$ što je doprinijelo vraćanju interesovanja za potrošnju prirodnog gasa, ali i povećanju potrošnje.

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2017. godini iznosi $1,62 \text{ KM/m}^3$ vode, a izračunata je na osnovu podataka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m^3 .

Ekonomska cijena kojom se pokrivaju svi opravdani troškovi poslovanja u 2017. godini iznosi $2,33 \text{ KM/m}^3$, što je za 42% više od ostvarene cijene.

KJKP Rad d.o.o Sarajevo problemi se odnose na depasiranu cijenu usluga koja ne obezbjeđuje mogućnost proste reprodukcije, a kamoli proširenu reprodukciju i mogućnost izvršenja sve većih zahtjeva za većim obimom i kvalitetom usluga.

To se posebno odnosi na cijenu odvoza otpadaka za stanovništvo koja je utvrđena davne 1998. godine, kao i neekonomske cijene usluga zajedničke komunalne potrošnje koje se finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo.

Vrijednost tih poslova koje obavi ovo Preduzeće finansira se sa oko 60% u odnosu na ekonomsku cijenu.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa Elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećom Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i s posla, regres i dr.),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluga),
- osiguranje (osiguranje imovine i lica), troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se odeduje kataloškim - tehničkim normativima),
- troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuju kataloškim-tehničkim normativima)
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja, troškovi zakupa i sl),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju),
- po urađenoj kalkulaciji za individualnu komunalnu potrošnju (usluge odvoza smeća) cijene su za 73% veće na postojeću cijenu iznose $0,25 \text{ KM/m}^2$.

JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš fakturisanje komunalnih usluga proizvodnje i distribucije vode i odvođenja otpadnih voda JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš, po cijenama koje inače nisu ekonomske, vrši se u skladu sa Odlukom o davanju saglasnosti upravnim odborima na utvrđene cijene usluga i proizvodnje i distribucije vode i odvodnje otpadnih voda, koja je objavljena u Sl.novinama Kantona Sarajevo br.12/97, te Odlukom o davanju saglasnosti na odluku o o utvrđivanju cijene za održavanje potrošačkog mjesta objavljena u Sl.novinama Kantona Sarajevo br.18/15 od 14.maja 2015 godine.

JKP Komunalac d.o.o Hadžići od 01.04.2015. godine na snagu je stupio postojeći cjenovnik usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda usvojen od strane Općinskog vijeća Hadžići.

U cilju unaprijeđenja poslovanja Preduzeća u narednom periodu potrebno je slijedeće:

- Nastaviti sa aktivnostima i unaprijeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga iz predhodnih obračunskih perioda;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdjevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o Sarajevo, u preduzeću se primjenjuje Cjenovnik koji je donešen 2005.godine. Od tada do danas, došlo je do nebrojenog broja povećanja komunalnih usluga, troškova goriva, materijala, održavanja kapaciteta. Međutim, cijene ne da nije moguće povećati, već zakupci, posebno u posljednje godine, stalno insistiraju na smanjenju cijene zakupa, zbog lošeg ekonomsko-socijalnog ambijenta. Ono što će se morati uraditi jeste vršenje korekcije cijene zakupa u pogledu troškova koji ulaze u cijenu zakupa, a nisu u nadležnosti Preduzeća (el. energija, gorivo, održavanje, voda, i sl.). Ovaj rizik u poslovanju u direktnoj je uzročno- posljedičnoj vezi sa gore navedenim rizicima.

KJKP-a Park d.o.o Sarajevo u Izvještaju ne ističu problematiku cijena svojih usluga obzirom da uspješnost njihovog poslovanja zavisi od finansijske podrške nadležnog Ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo istaknuto je da cijene usluga KJKP "POKOP"d.o.o. Sarajevo nisu mijenjane od 1995. godine.

Elementi koji čine kalkulaciju cijena komunalnih usluga su:

- materijalni troškovi zaposlenih
- amortizacija
- troškovi materijala za održavanje
- troškovi energenata
- troškovi inventara, htz opreme i osiguranja

Poslovanje po ovim cijenama nije dostatno za izmirenje troškova: materijala za održavanje, energenata i htz opreme, kao dijela kalkulativnih troškova, bez troškova zaposlenih i amortizacije.

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2017. godine iznosila su 34.417.558 KM i veća su za 16,0% u odnosu na 2016. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 9.

Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks <u>2017</u> 2016	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a	
		2016.	2017.	2016.	2017.		2016.	2017.
1.	Vodovod i kanalizacija	47.794.041	50.911.341	2.292.930	9.398.090	409,9	4,8	18,5
2.	Sarajevogas	86.081.706	91.264.933	2.200.000	1.851.000	84,1	2,6	2,0
3.	Toplane	57.521.004	62.562.318	4.064.036	4.588.432	112,9	7,1	7,3
4.	Rad	38.360.141	38.535.141	7.732.700	7.382.559	95,5	20,2	19,2
5.	Park	8.755.993	8.504.347	6.400.000	5.529.105	86,4	73,1	65,0
6.	Pokop	9.527.925	9.719.685	5.850.000	4.548.658	77,8	61,4	46,8
7.	Tržnice i pijace	4.333.129	4.243.015	200.000	212.450	106,2	4,6	5,0
8.	Vodostan	1.857.709	2.035.534	331.200	331.200	100,0	17,8	16,3
9.	Komunalac	5.720.936	5.312.704	450.000	376.064	83,6	7,9	7,1
10.	Trnovo	2.421.757	985.312	160.000	200.000	125,0	6,6	20,3
UKUPNO		262.374.341	274.074.330	29.680.866	34.417.558	116,0	11,3	12,6

Sredstava budžeta u 2017. godini smanjena su kod KJKP-a Pokop 22,2% Sarajevogas za 15,9%, Park 13,6%, JKP Komunalac 16,4%, dok su povećana kod KJKP Vodovod i kanalizacija za preko 4 puta, Toplane 12,9%, Tržnice i pijace 6,2%, JKP Trnovo za 25%, dok JKP Vodostan ima isti iznos doznačenih sredstava iz budžeta u 2016 i 2017. godini

4. Investicije

Isplate za investicije u 2017. godini su iznosile 15.106.681 KM i manje su za 39,2% u odnosu na 2016. godinu.

Pregled isplata za investicije po KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2017. godini dat je u Tabeli 10.

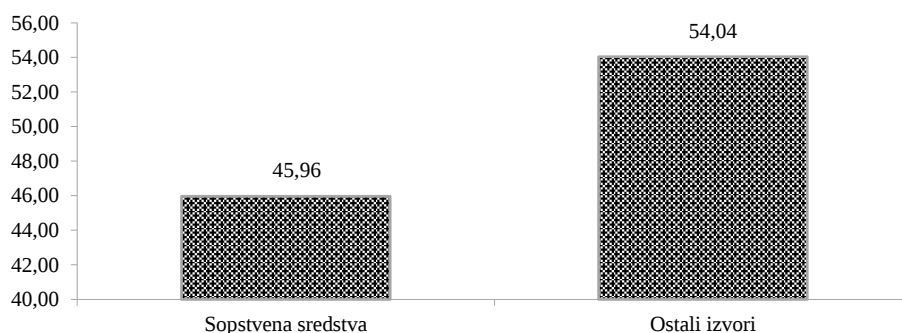
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks <u>2017</u> <u>2016</u>	Udružena sredstva	Indeks <u>2017</u> <u>2016</u>	Kredit	Indeks <u>2017</u> <u>2016</u>	Ostali izvori	Indeks <u>2017</u> <u>2016</u>	Ukupno	Indeks <u>2017</u> <u>2016</u>
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	1.217.379	155,9					3.675.394	22,3	4.892.773	28,4
		2016.	780.888						16.453.642		17.234.530	
2.	Sarajevogas	2017.	1.656.723	144,7							1.656.723	144,7
		2016.	1.144.924								1.144.924	
3.	Toplane	2017.	1.405.785	137,1					846.193	72,6	2.251.978	102,8
		2016.	1.025.679						1.165.454		2.191.133	
4.	Rad	2017.	1.309.022	356,6					1.510.478	73,8	2.819.500	116,8
		2016.	367.071						2.047.483		2.414.554	
5.	Park	2017.	13.315	22,8					435.720	655,2	449.035	359,8
		2016.	58.308						66.498		124.806	
6.	Pokop	2017.	579.302	124,3					1.176.432		1.755.734	376,7
		2016.	466.139								466.139	
7.	Tržnice i pijace	2017.	79.403						212.450	130,5	291.853	165,5
		2016.					13.558		162.762		176.320	
8.	Komunalac	2017.	299.001	40,2							299.001	40,2
		2016.	742.881						663		743.544	
9.	Vodostan	2017.	300.492	1068,3					306.559	95,9	607.051	174,5
		2016.	28.129						319.673		347.802	
10.	Trnovo	2017.	83.033	874,7							83.033	874,7
		2016.	9.493								9.493	
UKUPNO		2017.	6.943.455	150,2					8.163.226	40,4	15.106.681	60,8
		2016.	4.623.512				13.558		20.216.175		24.853.245	

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (obrazac – INV-01)

Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 7.

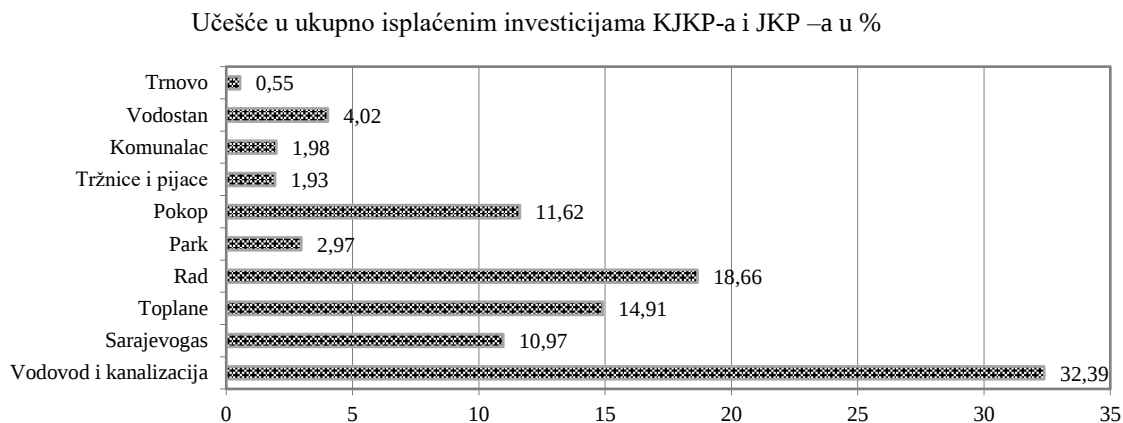
Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %

Graf 7.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 54,0%, zatim sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 46,0% a finansijski krediti i udružena sredstva nisu imale učešća u isplatama.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 8. U ukupnim isplatama za investicije u KJKP-a: Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 32,4%.

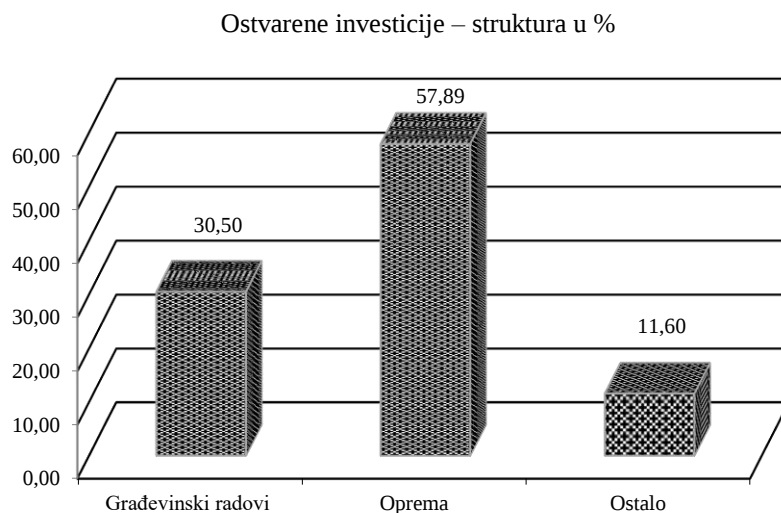

Graf 8.

U 2017. godini ukupno ostvarene investicije iznose 15.106.681 KM i manje su za 40,2% u odnosu na ostvarene u 2016. godini. U Tabeli 11. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2017., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 9.

Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2017. godini

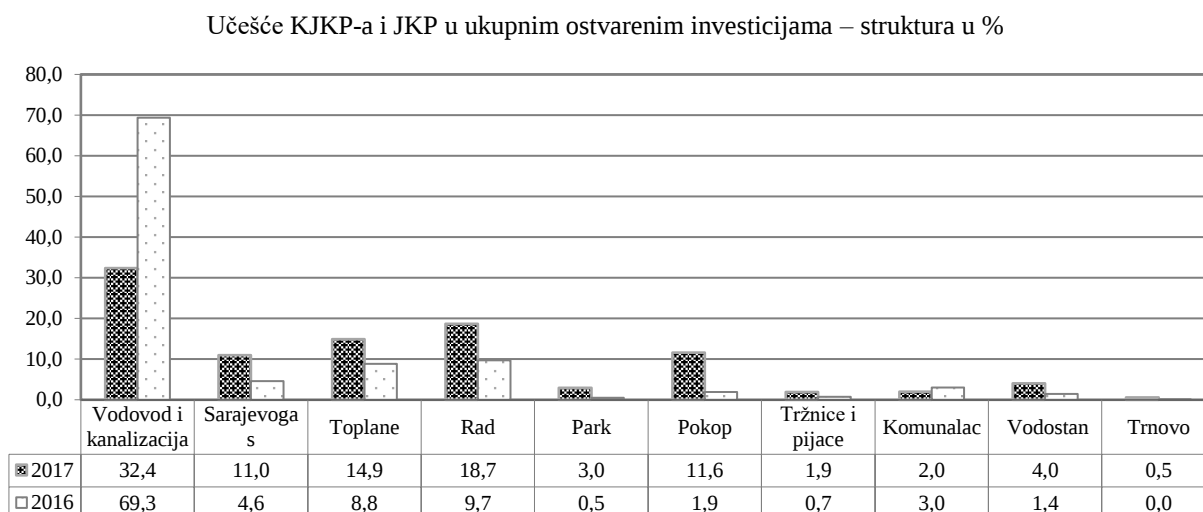
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks 2017 2016	Oprema	Indeks 2017 2016	Ostalo	Indeks 2017 2016	Ukupne investicije	Indeks 2017 2016
1.	Vodovod i kanalizacija	2017.	2.084.936	12,6	2.388.966	431,4	418.871	78,8	4.892.773	27,7
		2016.	16.569.699		553.758		531.371		17.654.828	
2.	Sarajevogas	2017.	492.066	137,6	1.090.687	138,5	73.970		1.656.723	144,7
		2016.	357.478		787.446				1.144.924	
3.	Toplane	2017.	323.643	97,5	1.923.785	103,5	4.550		2.251.978	102,8
		2016.	331.931		1.859.202				2.191.133	
4.	Rad	2017.	720.162	80,7	2.054.488	137,2	44.850	179,4	2.819.500	116,8
		2016.	892.267		1.497.287		25.000		2.414.554	
5.	Park	2017.	24.494	74,7	418.821	602,9	5.720	79,1	449.035	410,2
		2016.	32.770		69.470		7.227		109.467	
6.	Pokop	2017.	423.352	113,4	154.450	170,4	1.177.932		1.755.734	378,3
		2016.	373.485		90.654				464.139	
7.	Tržnice i pijace	2017.	205.389		64.207	237,2	22.257		291.853	179,3
		2016.	126.990		27.064		8.708		162.762	
8.	Vodostan	2017.	273.342		329.228	852,3	4.481		607.051	174,5
		2016.	304.772		38.630		4.400		347.802	
9.	Komunalac	2017.	60.859	27,8	238.142	45,4			299.001	40,2
		2016.	218.559		524.322				742.881	
10.	Trnovo	2017.			83.033	1031,1			83.033	874,7
		2016.			8.053		1.440		9.493	
	Ukupno	2017.	4.608.243	24,0	8.745.807	160,3	1.752.631	303,1	15.106.681	59,8
		2016.	19.207.951		5.455.886		578.146		25.241.983	

Graf 9.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 30,5%, a na opremu 57,89% i ostalo 11,6%.

Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dato je na Grafu 10.

Graf 10.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a: Vodovod i kanalizacija, Toplane, Rad, Sarajevogas i Pokop učestvuju sa oko 88,5%.

U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje u KJKP Vodovod i kanalizacija za 72,3%, JKP Komunalac za 59,8%, a u svim ostalim preduzećima došlo je do povećanja ostvarenih investicija. Najveće ostvarene investicije su bile u JKP Trnovo i to za preko 8 puta u odnosu na 2016. godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2017. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.423 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2016. godinu ukupan broj zaposlenih manji je za 0,2%. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 43.903.958 KM i veći je za 5,0% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 12).

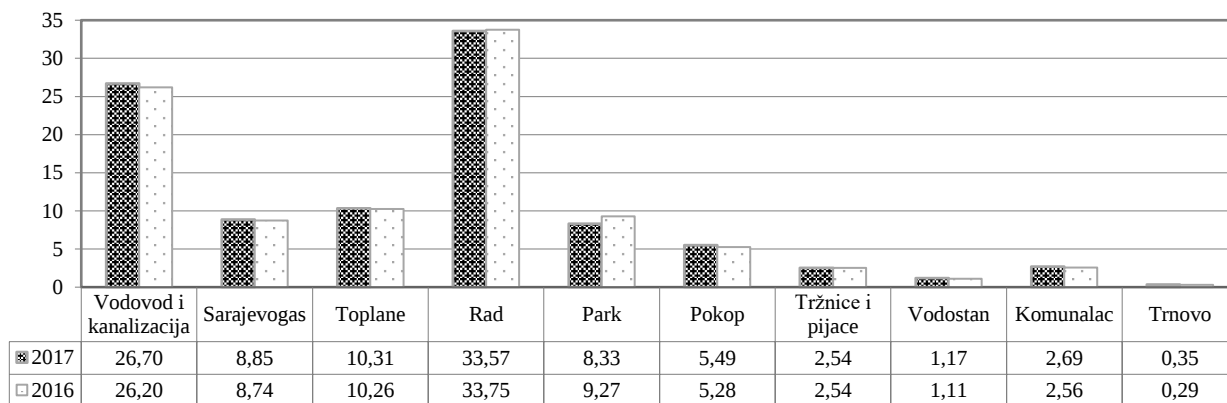
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2017. i 2016.

R.br	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2017 2016	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2017 2016	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2017 2016
		2017.	2016.		2017.	2016.		2017.	2016.	
1.	Vodovod i kanalizacija	12.118.569	11.184.082	108,4	914	899	101,7	1.105	1.037	106,6
2.	Sarajevogas	4.882.535	4.570.145	106,8	303	300	101,0	1.343	1.269	105,8
3.	Toplane	5.358.328	5.116.181	104,7	353	352	100,3	1.265	1.211	104,4
4.	Rad	12.277.577	11.698.882	104,9	1.149	1.158	99,2	890	842	105,8
5.	Park	3.129.212	3.488.702	89,7	285	318	89,6	915	914	100,1
6.	Pokop	3.152.781	3.010.344	104,7	188	181	103,9	1.398	1.386	100,8
7.	Tržnice i pijace	1.303.728	1.303.172	100,0	87	87	100,0	1.249	1.248	100,0
8.	Vodostan	437.507	393.323	111,2	40	38	105,3	911	863	105,7
9.	Komunalac	1.124.151	969.252	116,0	92	88	104,5	1.018	918	110,9
10.	Trnovo	119.570	87.863	136,1	12	10	120,0	830	732	113,4
Ukupno		43.903.958	41.821.946	105,0	3.423	3.431	99,8	1.069	1.016	105,2

Prosječna mjesečna neto plaća za 2017. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.069 KM i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 5,2%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u JKP-u Pokop od 1.398 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 0,8%, za 30,7 % je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a. Najniža plaća, na bazi sati rada, je u JKP-u Trnovo i iznosi 830 KM i veća je za 13,4% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 22,3% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće u svim KJKP-ima i JKP-a su povećanje ili ostale nepromijenjene u odnosu na 2016. godinu.

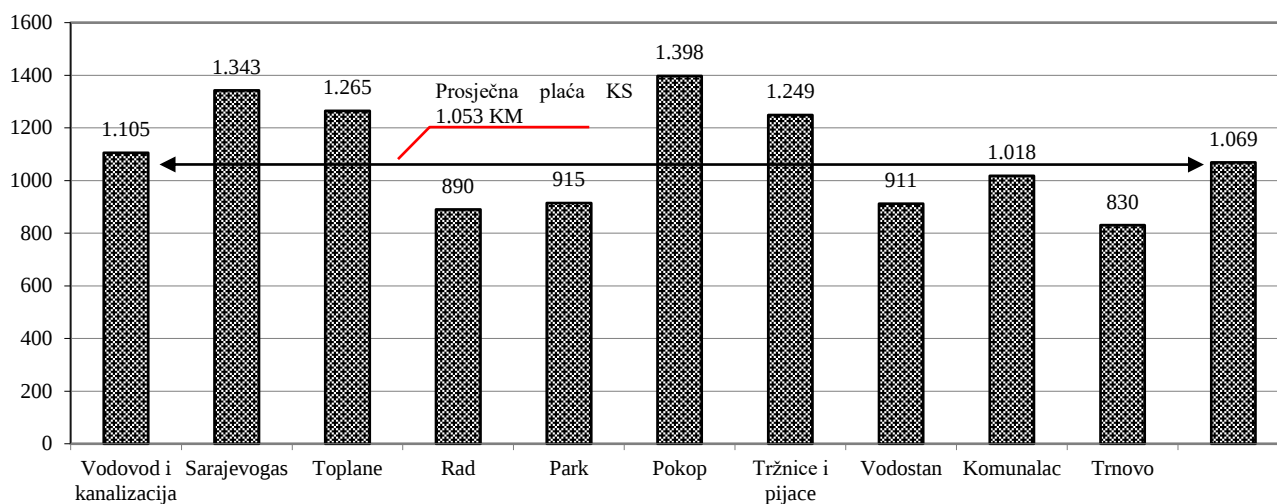
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 11.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2017. u %

Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2017. u KM

Graf 12.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.069 KM, je veća za 1,5% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.053 KM. Pet KJKP-a (Pokop za 32,7%, Sarajevogas za 27,5%, Tržnice i Pijace za 18,6%, Toplane za 20,1% i Vodovod i kanalizacija 4,9%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Rad za 15,4%, Park za 13,1% i tri JKP-a, Trnovo za 21,1%, Vodostan za 13,4%, Komunalac za 3,2%).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. god.

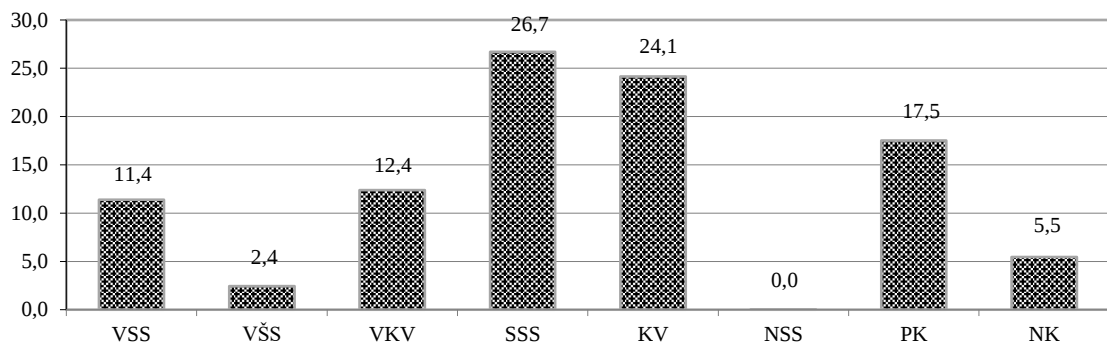
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	101	32	202	211	236		35	69	886
2.	Sarajevogas	78	7	31	117	57		3	5	298
3.	Toplane	65	8	39	121	112	1		8	354
4.	Rad	45	23	24	218	337		497	7	1.151
5.	Park	36	2	119	38			62	28	285
6.	Pokop	27	7		142	2			29	207
7.	Tržnice i pijace	15	2		25	20			17	79
8.	Vodostan	4	1	2	19	11			3	40
9.	Komunalac	15		5	17	41			20	98
10.	Trnovo	2	1		2	7				12
Ukupno		388	83	422	910	823	1	597	186	3.410

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 60,0% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 26,7% i kvalifikovani radnici sa učešćem od 24,1% i u ukupnom broju zaposlenih. Preko 23,0% zaposlenih su sa nižim kvalifikacijama (NK, PK i NSS). Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 13,8% (Graf 13).

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017.god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	11,4	3,6	22,8	23,8	26,6		4,0	7,8	100,0
2.	Sarajevogas	26,2	2,3	10,4	39,2	19,1		1,0	1,7	100,0
3.	Toplane	18,4	2,3	11,0	34,2	31,6	0,3		2,3	100,0
4.	Rad	3,9	2,0	2,1	18,9	29,3		43,2	0,6	100,0
5.	Park	12,6	0,7	41,8	13,3			21,8	9,8	100,0
6.	Pokop	13,0	3,4	0,0	68,6	1,0			14,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	19,0	2,5	0,0	31,6	25,3			21,5	100,0
8.	Vodostan	10,0	2,5	5,0	47,5	27,5			7,5	100,0
9.	Komunalac	15,3		5,1	17,3	41,8			20,4	100,0
10.	Trnovo	16,7	8,3		16,7	58,3				100,0
Ukupno		11,4	2,4	12,4	26,7	24,1		17,5	5,5	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2017.god u %

Graf 13.

Kod isplate plaća, djelimično se primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 15.) u svim KJKP-a i JKP-a, uočava se da najveće učešće radnika unutar VSS (26,0%), VKV (47,9%) i SSS (23,2%) ima KJKP Vodovod i kanalizacija, te KJKP Rad sa najvećim učešćem radnika PK (83,2%).

Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	26,0	38,6	47,9	23,2	28,7		5,9	37,1	26,0
2.	Sarajevogas	20,1	8,4	7,3	12,9	6,9		0,5	2,7	8,7
3.	Toplane	16,8	9,6	9,2	13,3	13,6	100,0		4,3	10,4
4.	Rad	11,6	27,7	5,7	24,0	40,9		83,2	3,8	33,8
5.	Park	9,3	2,4	28,2	4,2			10,4	15,1	8,4
6.	Pokop	7,0	8,4		15,6	0,2			15,6	6,1
7.	Tržnice i pijace	3,9	2,4		2,7	2,4			9,1	2,3
8.	Vodostan	1,0	1,2	0,5	2,1	1,3			1,6	1,2
9.	Komunalac	3,9		1,2	1,9	5,0			10,8	2,9
10.	Trnovo	0,5	1,2		0,2	0,9			0,0	0,4
Ukupno		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled neto plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 16. Neto plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2017.godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	ProsjeK KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.716	1.542	1.312	1.172	1.077		891	879	1.140
2.	Sarajevogas	1.882	1.580	1.443	1.190	1.092		951	693	1.364
3.	Toplane	1.710	1.368	1.049	1.025	905	935		650	1.261
4.	Rad	1.607	1.364	1.182	964	851		674	554	889
5.	Park	1.708	1.383	1.236	1.038	879		778	560	915
6.	Pokop	1.590	1.340		1.205	1.000			910	1.269
7.	Tržnice i pijace	1.741	1.620		1.174	1.045			825	1.375
8.	Vodostan	1.702	1.151	1.106	958	993			825	911
9.	Komunalac	1.504		1.187	917	805			713	956
10.	Trnovo	1.348	1.122		801	801				830
Ukupno prosjek 2017		1.651	1.247	946	1.044	1.050	468	659	826	1.091
2017/2016		101,0	97,8	107,6	102,9	103,7	47,1	112,8	106,2	107,7
Ukupno prosjek 2016		1.635	1.275	879	1.015	1.012	993	584	778	1.013

Postoji odstupanja plaća na bazi sati rada i plaća po kvalifikacionoj strukturi.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2017. godini iznosi 1.091 KM i veća je za 7,7% u odnosu na prethodnu godinu, a 3,6% veća od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2017.godinu.

Masa neto plaća i naknada u ukupnim rashodima data je u Tabeli 17.

Tabela 17. Masa neto plaća i naknada –učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017
1.	Vodovod i kanalizacija	11.184.082	12.118.569	63.742.699	67.839.513	17,5	17,9
2.	Sarajevogas	4.570.145	4.882.535	86.056.632	89.833.561	5,3	5,4
3.	Toplane	5.116.181	5.358.328	55.531.115	59.418.650	9,2	9,2
4.	Rad	11.698.882	12.277.577	38.179.730	38.353.077	30,6	30,5
5.	Park	3.488.702	3.129.212	9.387.501	8.345.703	37,2	37,5
6.	Pokop	3.010.344	3.152.781	9.302.560	8.887.453	32,4	35,5
7.	Tržnice i pijace	1.303.172	1.303.728	3.499.229	3.398.966	37,2	38,4
8.	Vodostan	393.323	437.507	1.694.420	1.788.796	23,2	24,5
9.	Komunalac	969.252	1.124.151	5.735.994	5.020.705	16,9	22,4
10.	Trnovo	87.863	119.570	2.257.317	982.914	3,9	12,2
Ukupno		41.821.946	43.903.958	275.387.197	283.869.338	15,2	15,5

Masa neto plaća i naknada u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 15,5%, a preko 30,5% a kod KJKP-a: Pokop, Tržnice i pijace, Park, Rad i JKP-a preko 24,5% Vodostan.

Primjena Kolektivnog ugovora kod isplate plaća je različita kod KJKP-a i JKP-a:

- KJKP Vodovod i Kanalizacija primjenjuje sa 76,0%;
- KJKP Toplane primjenjuju sa 84,0%;
- Prema izvještaju KJKP-a Pokop isplate plaća zadovoljavaju Kolektivni ugovor;
- KJKP Tržnice i pijace u Izvještaju navode da se Kolektivni ugovor primjenjuje u cjelosti;
- JKP Komunalac neto plaće isplaćuje u skladu sa odredbom Kolektivnog ugovora,
- JKP Vodostan ne odstupaju od Kolektivnog ugovora.

6. Elementi bilansa stanja

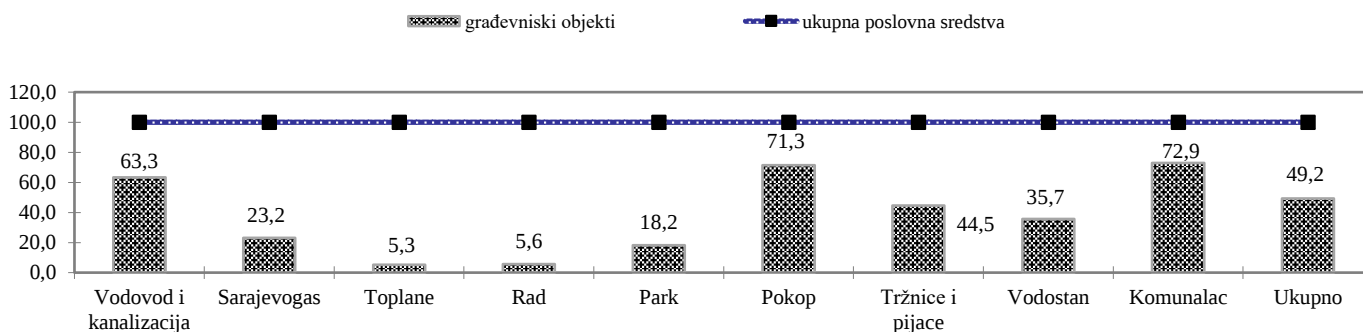
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2017. iznose 1.318.369.235 KM, što je manje u odnosu na 31.12.2016. kada su iznosila 1.338.735.996 KM (Tabela 18.). Ukupna poslovna sredstva su povećana u pet, a u ostalim KJKP-a i JKP-a smanjena.

Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2017.	26.435.246	21.049.675	562.039.464	5.428.041	272.771.123	887.723.549
		31.12.2016.	18.505.138	21.049.674	578.439.990	4.203.598	271.272.024	893.470.424
2.	Sarajevogas	31.12.2017.	27.001.573	1.459.929	39.285.283	9.211.326	92.375.719	169.333.830
		31.12.2016.	31.245.301	1.459.929	42.368.461	9.885.292	94.500.036	179.459.019
3.	Toplane	31.12.2017.	23.747.235	3.677.653	6.867.645	9.196.565	85.937.722	129.426.820
		31.12.2016.	29.735.113	3.677.653	8.076.572	9.524.425	89.057.240	140.071.003
4.	Rad	31.12.2017.	26.826.265	4.173.495	3.257.654	5.004.531	19.147.988	58.409.933
		31.12.2016.	24.081.163	3.474.529	3.382.943	4.376.662	19.145.240	54.460.537
5.	Park	31.12.2017.	2.828.524	8.703.180	2.852.932	705.499	594.103	15.684.238
		31.12.2016.	2.582.785	8.703.180	2.913.624	480.351	601.790	15.281.730
6.	Pokop	31.12.2017.	2.272.121	999.118	16.185.659	443.872	2.794.774	22.695.544
		31.12.2016.	1.452.480	990.383	14.733.784	511.448	3.669.943	21.358.038
7.	Tržnice i pijace	31.12.2017.	1.179.200	7.135.950	9.370.220	380.045	2.993.521	21.058.936
		31.12.2016.	896.992	7.135.950	9.485.380	370.245	2.809.405	20.697.972
8.	Vodostan	31.12.2017.	1.263.098	234.296	1.089.134	444.456	22.384	3.053.368
		31.12.2016.	1.104.388	234.297	1.008.699	174.133	3.901	2.525.418
9.	Komunalac	31.12.2017.	1.214.338	281.815	7.758.845	1.063.601	327.378	10.645.977
		31.12.2016.	1.034.649	253.320	8.037.458	1.057.289	531.450	10.914.166
10.	Trnovo	31.12.2017.	239.872			96.085	1.083	337.040
		31.12.2016.	441.052			55.267	1.370	497.689
Ukupno		31.12.2017.	113.007.472	47.715.111	648.706.836	31.974.021	476.965.795	1.318.369.235
		31.12.2016.	111.079.061	46.978.915	668.446.911	30.638.710	481.592.399	1.338.735.996

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 648 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 49,2%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2017. - građevinski objekti

Graf 14.

Komunalna preduzeća su na kraju 2017. godine raspolagala sa preko 113 miliona KM tekućih sredstava što je povećanje za 1,7% u odnosu na 2016. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 19., a indeksi promjena u odnosu na 2016. u Tabeli 20.

Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2016. i 2017. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2017.	3,0	2,4	63,3	0,6	30,7	100,0
		31.12.2016.	2,1	2,4	64,7	0,5	30,4	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2017.	15,9	0,9	23,2	5,4	54,6	100,0
		31.12.2016.	17,4	0,8	23,6	5,5	52,7	100,0
3.	Toplane	31.12.2017.	18,3	2,8	5,3	7,1	66,4	100,0
		31.12.2016.	21,2	2,6	5,8	6,8	63,6	100,0
4.	Rad	31.12.2017.	45,9	7,1	5,6	8,6	32,8	100,0
		31.12.2016.	44,2	6,4	6,2	8,0	35,2	100,0
5.	Park	31.12.2017.	18,0	55,5	18,2	4,5	3,8	100,0
		31.12.2016.	16,9	57,0	19,1	3,1	3,9	100,0
6.	Pokop	31.12.2017.	10,0	4,4	71,3	2,0	12,3	100,0
		31.12.2016.	6,8	4,6	69,0	2,4	17,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2017.	5,6	33,9	44,5	1,8	14,2	100,0
		31.12.2016.	4,3	34,5	45,8	1,8	13,6	100,0
8.	Vodostan	31.12.2017.	41,4	7,7	35,7	14,6	0,7	100,0
		31.12.2016.	43,7	9,3	39,9	6,9	0,2	100,0
9.	Komunalac	31.12.2017.	11,4	2,6	72,9	10,0	3,1	100,0
		31.12.2016.	9,5	2,3	73,6	9,7	4,9	100,0
10.	Trnovo	31.12.2017.	71,2			28,5	0,3	100,0
		31.12.2016.	88,6			11,1	0,3	100,0
Ukupno		31.12.2017.	8,6	3,6	49,2	2,4	36,2	100,0
		31.12.2016.	8,3	3,5	49,9	2,3	36,0	100,0

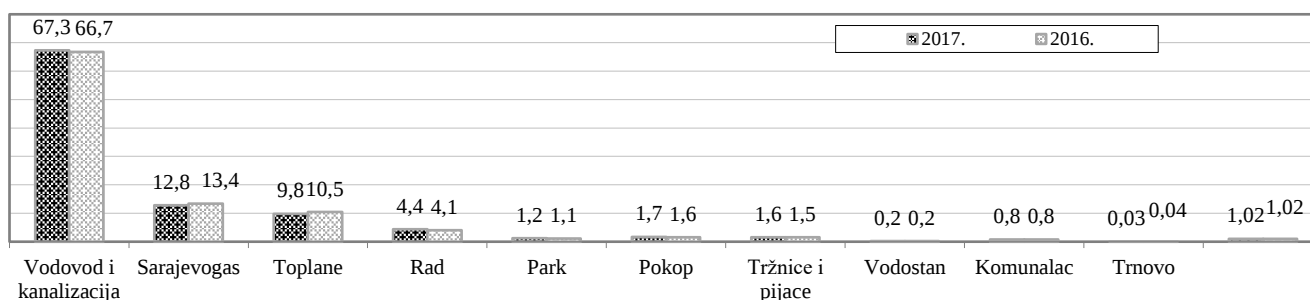
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2017/2016.

R. br	KJKP i JKP	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
			zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,43	1,00	0,97	1,29	1,01	0,99
2.	Sarajevogas	0,86	1,00	0,93	0,93	0,98	0,94
3.	Toplane	0,80	1,00	0,85	0,97	0,96	0,92
4.	Rad	1,11	1,20	0,96	1,14	1,00	1,07
5.	Park	1,10	1,00	0,98	1,47	0,99	1,03
6.	Pokop	1,56	1,01	1,10	0,87	0,76	1,06
7.	Tržnice i pijace	1,31	1,00	0,99	1,03	1,07	1,02
8.	Vodostan	1,14	1,00	1,08	2,55	5,74	1,21
9.	Komunalac	1,17	1,11	0,97	1,01	0,62	0,98
10.	Trnovo	0,54			1,74	0,79	0,68
Ukupno		1,02	1,02	0,97	1,04	0,99	0,98

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 67,3% što je manje u odnosu na učešće u 2016.god (67,7%).

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 15.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2017. i 2016.

Graf 15.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 32,7% u ukupnoj imovini.

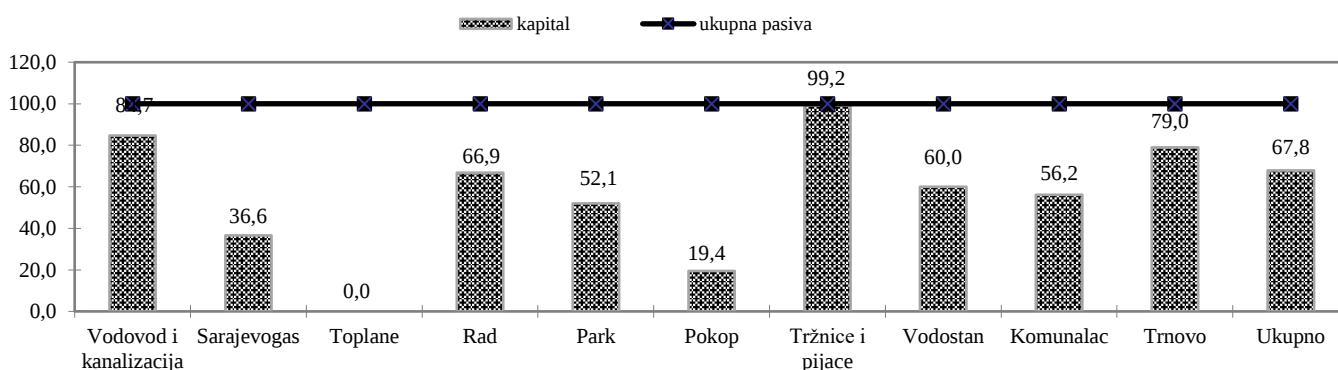
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2017. godine iznosi 1.318.369.235 KM što je što je manje 1,5% u odnosu na 2016. godinu.

Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2017.	9.739.063	22.241.948	104.078.183		751.664.355	887.723.549
		31.12.2016.	8.342.621	12.984.092	103.551.185		768.592.526	893.470.424
2.	Sarajevogas	31.12.2017.	67.136.684	3.530.245	24.530.834	12.107.362	62.028.705	169.333.830
		31.12.2016.	73.927.191	5.624.284	25.203.216	14.109.501	60.594.827	179.459.019
3.	Toplane	31.12.2017.	7.169.042	5.025.594	6.866.869	110.365.315		129.426.820
		31.12.2016.	12.399.458	5.534.004	5.625.036	116.512.505		140.071.003
4.	Rad	31.12.2017.	3.871.008	3.807.140	4.976.026	6.695.209	39.060.550	58.409.933
		31.12.2016.	2.464.628	3.485.112	2.027.576	7.471.817	39.011.404	54.460.537
5.	Park	31.12.2017.	1.221.453	2.905.836	3.392.345		8.164.604	15.684.238
		31.12.2016.	1.221.453	3.485.601	1.509.211		9.065.465	15.281.730
6.	Pokop	31.12.2017.	509.576	1.132.796	16.258.324	389.692	4.405.156	22.695.544
		31.12.2016.	522.598	868.493	15.275.457	703.438	3.988.052	21.358.038
7.	Tržnice i pijace	31.12.2017.	117.708	46.551			20.894.677	21.058.936
		31.12.2016.	52.187	113.559		97.228	20.434.998	20.697.972
8.	Vodostan	31.12.2017.	19.090	231.239	971.132		1.831.907	3.053.368
		31.12.2016.	15.136	208.921	716.192		1.585.169	2.525.418
9.	Komunalac	31.12.2017.	118.191	4.542.187	4.231.571		5.985.599	10.645.977
		31.12.2016.	382.391	4.838.174	4.428.786		5.693.601	10.914.166
10.	Trnovo	31.12.2017.	16.894	53.900			266.246	337.040
		31.12.2016.	156.544	77.018			264.127	497.689
Ukupno		31.12.2017.	89.918.709	43.517.436	165.305.284	129.557.578	894.301.799	1.318.369.235
		31.12.2016.	99.484.207	37.219.258	158.336.659	138.894.489	909.230.169	1.338.735.996

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 67,8% ili preko 894 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 13,1 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2017.

Graf 16.

U strukturi pasive pojedinih preduzeća došlo je do značajnijih promjena. Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (99,2%), Vodovod i kanalizacija (84,7%), KJP Trnovo (79,0%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 22., a indeksi promjena u odnosu na 2016. u Tabeli 23.

Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2017.	1,1	2,5	11,7		84,7	100,0
		31.12.2016.	0,9	1,5	11,6		86,0	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2017.	39,6	2,1	14,5	7,1	36,6	100,0
		31.12.2016.	41,2	3,1	14,0	7,9	33,8	100,0
3.	Toplane	31.12.2017.	5,5	3,9	5,3	85,3		100,0
		31.12.2016.	8,9	4,0	4,0	83,2		100,0
4.	Rad	31.12.2017.	6,6	6,5	8,5	11,5	66,9	100,0
		31.12.2016.	4,5	6,4	3,7	13,7	71,6	100,0
5.	Park	31.12.2017.	7,8	18,5	21,6		52,1	100,0
		31.12.2016.	8,0	22,8	9,9		59,3	100,0
6.	Pokop	31.12.2017.	2,2	5,0	71,6	1,7	19,4	100,0
		31.12.2016.	2,4	4,1	71,5	3,3	18,7	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2017.	0,6	0,2			99,2	100,0
		31.12.2016.	0,3	0,5		0,5	98,7	100,0
8.	Vodostan	31.12.2017.	0,6	7,6	31,8		60,0	100,0
		31.12.2016.	0,6	8,3	28,4		62,8	100,0
9.	Komunalac	31.12.2017.	1,1	42,7	39,7		56,2	139,7
		31.12.2016.	3,5	44,3	40,6		52,2	140,6
10.	Trnovo	31.12.2017.	5,0	16,0			79,0	100,0
		31.12.2016.	31,5	15,5			53,1	100,0
Ukupno		31.12.2017.	6,8	3,3	12,5	9,8	67,8	100,3
		31.12.2016.	7,4	2,8	11,8	10,4	67,9	100,3

Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2017/2016.

R. br	KJKP i JKP	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	1,17	1,71	1,01		0,98	0,99
2.	Sarajevogas	0,91	0,63	0,97	0,86	1,02	0,94
3.	Toplane	0,58	0,91	1,22	0,95		0,92
4.	Rad	1,57	1,09	2,45	0,90	1,00	1,07
5.	Park	1,00	0,83	2,25		0,90	1,03
6.	Pokop	0,98	1,30	1,06	0,55	1,10	1,06
7.	Tržnice i pijace	2,26	0,41			1,02	1,02
8.	Vodostan	1,26	1,11	1,36		1,16	1,21
9.	Komunalac	0,31	0,94	0,96		1,05	0,98
10.	Trnovo	0,11	0,70			1,01	0,68
Ukupno		0,90	1,17	1,04	0,93	0,98	0,98

Dugoročne obaveze su smanjenje kod KJKP Sarajevogasa, Toplana, Rada i Pokopa u odnosu na 2016. godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su povećana za 4,4% u odnosu na 2016. godinu, i to u Vodovodu i kanalizaciji, Toplanama, Radu, Pokopu i Vodostanu. U posmatranom periodu ukupne tekuće obaveze su povećane za 16,9%.

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2017. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 80.368 KM, koji je veći za 5,4% u odnosu na 2016. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas (306.019 KM), Toplane (176.730) i JKP Trnovo (82.109 KM).

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Park za 37,1%, Rad za 41,6%, Pokop za 58,4%, Tržnice i pijace za 66,8,5% i Vodovod i kanalizacija za 71,5%, a u JKP-ima: Vodostan za 63,3%, Komunalac za 67,4%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2017.godini iznosi 83.240 KM i u odnosu na 2016. godinu je veći za 4,0%. I ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevogas (301.219 KM) i Toplane (167.849 KM), koji je ostvaren za 3,6 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 2,0 put iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2017.	57.462	76.568			19.106	0,750				1,93
		31.12.2016.	54.435	72.600			18.165	0,750				2,58
2.	Sarajevogas	31.12.2017.	306.019	301.219	4.800			1,016	0,053	0,023	0,016	3,38
		31.12.2016.	286.939	286.855	84	75		1,000	0,001	0,000	0,000	2,76
3.	Toplane	31.12.2017.	176.730	167.849	8.880	6.569		1,053	0,132		0,050	2,63
		31.12.2016.	162.949	157.312	5.637	5.054		1,036	0,067		0,035	1,93
4.	Rad	31.12.2017.	33.480	33.322	158	142		1,005	0,007	0,005	0,005	1,44
		31.12.2016.	33.386	33.229	157	141		1,005	0,007	0,005	0,005	1,59
5.	Park	31.12.2017.	29.840	29.283	557	557		1,019	0,056	0,019	0,019	3,01
		31.12.2016.	27.535	29.520			1.986	0,933				3,39
6.	Pokop	31.12.2017.	46.955	42.935	4.020	2.015		1,094	0,573	0,189	0,086	6,69
		31.12.2016.	46.478	45.378	1.099	920		1,024	0,155	0,057	0,024	8,08
7.	Tržnice i pijace	31.12.2017.	53.709	43.025	10.684			1,248	0,716	0,040	0,199	3,60
		31.12.2016.	47.617	38.453	9.164	8.234		1,238	0,930	0,041	0,192	4,83
8.	Vodostan	31.12.2017.	50.888	44.720	6.168	6.168		1,138	0,195	0,135	0,121	1,61
		31.12.2016.	48.887	44.590	4.297	3.867		1,096	0,148	0,103	0,088	1,68
9.	Komunalac	31.12.2017.	54.211	51.232	2.980	2.980		1,058	0,240	0,049	0,055	4,37
		31.12.2016.	57.787	57.939				0,997				5,53
10.	Trnovo	31.12.2017.	82.109	81.910	200	177		1,002	0,010	0,009	0,002	4,11
		31.12.2016.	242.176	225.732	16.444	14.795		1,073	0,373	0,623	0,068	5,49
	Ukupno	31.12.2017.	80.368	83.240	2.092	1.057	4.964	0,965	0,063	0,008	0,026	2,43
		31.12.2016.	76.249	80.031	1.041	930	4.823	0,953	0,032	0,004	0,014	2,36

Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,71	0,92			3,85
2.	Sarajevogas	3,81	3,62	2,29		
3.	Toplane	2,20	2,02	4,25	6,22	
4.	Rad	0,42	0,40	0,08	0,13	
5.	Park	0,37	0,35	0,27	0,53	
6.	Pokop	0,58	0,52	1,92	1,91	
7.	Tržnice i pijace	0,67	0,52	5,11		
8.	Vodostan	0,63	0,54	2,95	5,84	
9.	Komunalac	0,67	0,62	1,42	2,82	
10.	Trnovo	1,02	0,98	0,10		
Ukupno		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

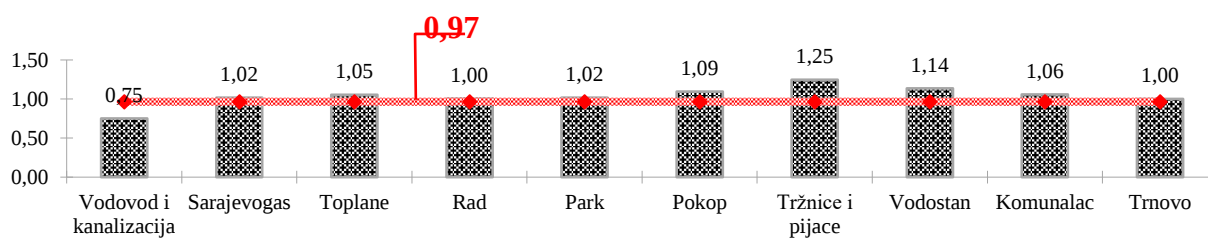
Dobit u 2017. godini ostvarila su KJKP-a i JKP-a: Tržnice i pijace, Toplane, JKP Vodostan, Pokop, Trnovo, Rad i Sarajevogas. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 2092 KM, što je povećanje u odnosu na 2016. godinu za 2 puta.

Neto dobit ostvarila su KJKP-a i JKP-a: Toplane, Rad i Park, Pokop, Vodostan i Komunalac. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 1.057 KM, i veća je za 13,6 % u odnosu na 2016. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazalo je KJKP : Vodovod i kanalizacija. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 4.964 KM i veći je za 2,9% nego u 2016. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2017. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 19.106 KM i veći je za 5,1% u odnosu na 2016. godinu, a preko 18 puta viši od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 2,3 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća na granici i iznad prosjeka: KJKP: Tržnice i pijace, Pokop, Toplane, Park, Sarajevogas, Rad i JKP Vodostan, Komunalac i Trnovo.

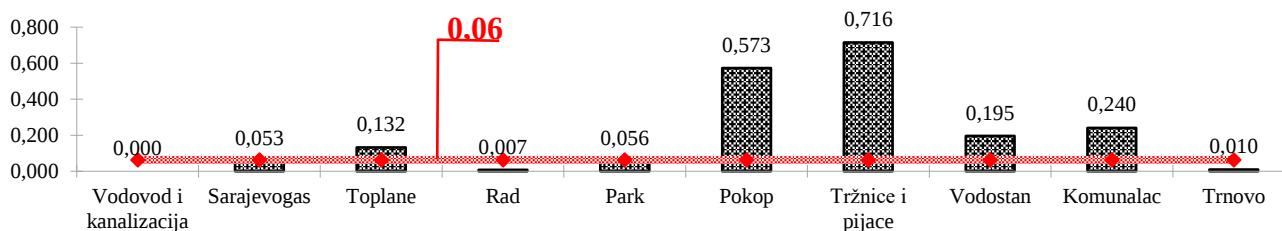
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,97, 2017.

Graf 17.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod KJKP-a Tržnice i pijace.

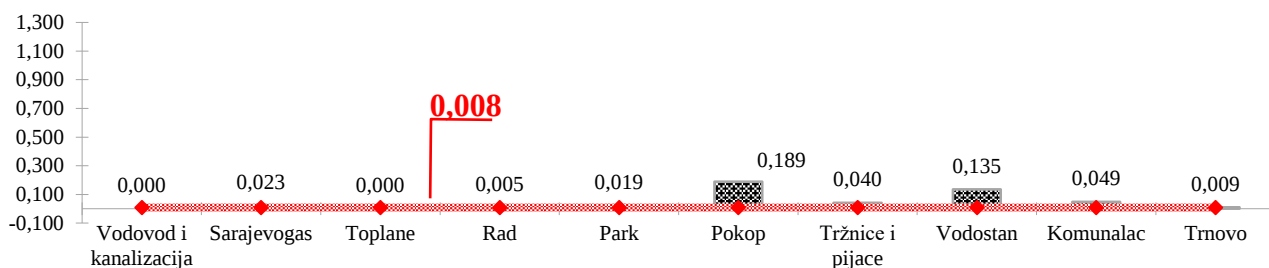
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,06, 2017.

Graf 18.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod KJKP-a Pokop.

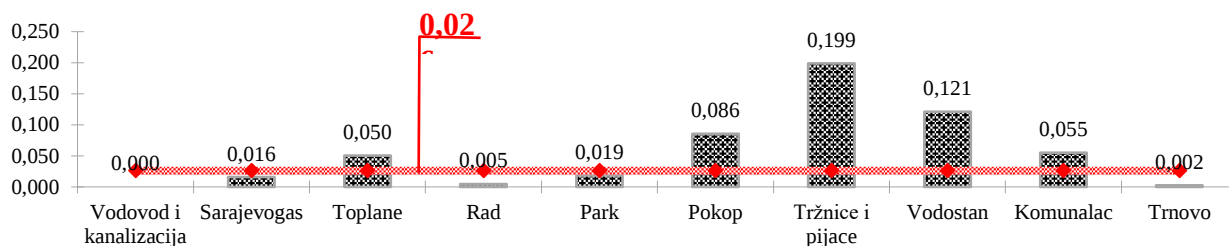
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,008, 2017.

Graf 19.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje KJKP-e Tržnice i pijace i JKP-e Vodostan.

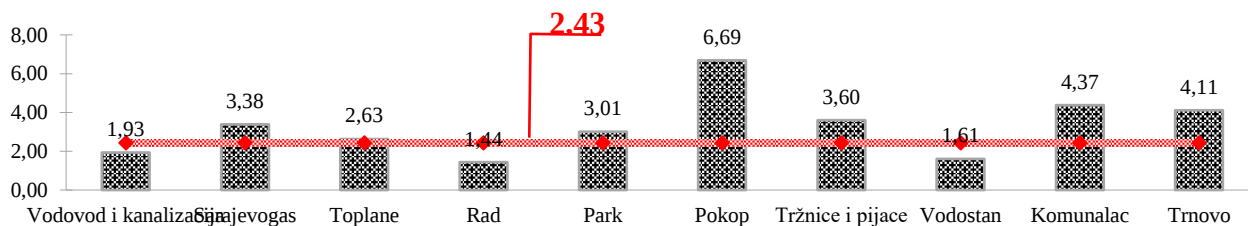
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,026, 2017.

Graf 20.

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Pokop. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,43, 2017.

Graf 21.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2017. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 274.074.330 KM koji je veći za 4,5% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 258.909.401 KM i veći je za 2,6% u odnosu na 2016. godinu i učestvuje sa 94,5 % u ukupnom prihodu.

- Ostvareni **ukupni rashodi** 284.244.523 KM i veći su za 3,2% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2016.godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 134.702.691 KM i veći su za 3,5% u odnosu na 2016. godinu, a učestvuju sa 47,5 % u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 87.663.497 KM i veći su za 0,6% u odnosu na 2016. godinu, a učestvuju sa 31,9 % u ukupnim rashodima.

- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Tržnice i pijace, Pokop, Rad, Park, KJP Trnovo, Vodostan Ilijaš te Komunalac Hadžići u ukupnom iznosu od 6.757.979 KM i veća je za 88,6% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2017. godini ostvarila su kantonalna javna komunalna preduzeća: Toplane, Tržnice i pijace, Pokop, Rad, Park, te JKP Vodostan, Komunalac i Trnovo, u ukupnom iznosu 3.605.374 KM i veća je za 12,6% u odnosu na prethodnu godinu.

- **Gubitak** u 2017. godini ostvarilo je KJKP Vodovod i kanalizacija u iznosu 16.928.172 KM i veći je za 2,0% u odnosu na ostvaren gubitak na dan 31.12.2016. godine.

- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Sva KJKP-a i JKP-a smatraju da posluju po neekonomskim cijenama. Kod posmatranja prijedloga predloženih cijena najveće je povećanje predloženo kod cijena za vodu i odvodnju otpadnih voda.

- U toku 2017. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 34.417.558 KM i veća su za 16,0% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP-u Rad u iznosu od 7.382.559 KM, što predstavlja skoro 1/4 ukupno doznačenih sredstava iz Budžeta Kantona.

- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2017. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 15.106.681 KM i manja su za 39,2% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije za građevinske objekte iznose 30,5%, u opremu 57,9% i ostalo 11,6% investicija.

- U toku 2017. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.423 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 0,2%.

- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima je 2017. godine iznosila 1.069 KM na temelju sati rada i veća je za 5,2% u odnosu na prethodnu godinu, i veća je za 1,5% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2017. godinu koja iznosi 1.018 KM. Kod isplata plaća većina KJKP-a i JKP-a primjenjuje Kolektivni ugovor.

- Kretanje plaća treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemlji).

- Na dan 31.12.2017. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 26,7%, kvalifikovani radnici čine 24,1%, radnici sa visokom i višom spremom 13,8%, a 23,0 % iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).

U 2017. godini došlo je do smanjenja plaća radnika svih kvalifikacija u prosjeku od 7,7%.

- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 43.903.958 KM i veća je za 4,9% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 15,4%.

- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2017. godine iznose 1.318.369.235 KM što predstavlja smanjenje od 1,5% u odnosu na 31.12.2016. godinu. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 49,2%, i manje je za 0,7 indeksna poena u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 67,8 % i manji je za 0,1 indeksni poena u odnosu na prošlu godinu.

- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2017. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 80.368 KM, prosječan rashod po zaposlenom 83.240 KM, prosječna dobit po zaposlenom 2.092 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 1.057 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 4.964 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1 pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

**ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2017. GODINU**

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOVOD I KANALIZACIJA"

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	50.911.341
rashodi (u KM)	67.839.513
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	16.928.172
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	914
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1105
poslovna sredstva (u KM)	887.723.549
tekuća sredstva (u KM)	26.435.246
stalna sredstva (u KM)	861.288.303
kapital (u KM)	751.664.355

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	57.462
rashodi po zaposlenom (u KM)	76.568
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	19.106
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,750
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,93

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "SARAJEVOGAS"

adresa	Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
telefon	445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	91.264.933
rashodi (u KM)	89.833.561
dobit u poslovanju (u KM)	1.431.372
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	303
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1343
poslovna sredstva (u KM)	169.333.830
tekuća sredstva (u KM)	27.001.573
stalna sredstva (u KM)	142.332.257
kapital (u KM)	62.028.705

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	306.019
rashodi po zaposlenom (u KM)	301.219
dobit po zaposlenom (u KM)	4.800
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,016
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,053
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,023
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,016
marža profita (neto dobit/prihod).	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,38

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TOPLANE"

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi u KM	62.562.318
rashodi (u KM)	59.418.650
dobit u poslovanju (u KM)	3.143.668
neto dobit (u KM)	2.325.601
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	353
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.265
poslovna sredstva (u KM)	129.426.820
tekuća sredstva (u KM)	23.747.235
stalna sredstva (u KM)	105.679.585
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	176.730
rashodi po zaposlenom (u KM)	167.849
dobit po zaposlenom (u KM)	8.880
neto dobit po zaposlenom (u KM)	6.569
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,053
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,132
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,050
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,63

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "RAD"

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi(u KM)	38.535.141
rashodi (u KM)	38.353.077
dobit u poslovanju (u KM)	182.064
neto dobit (u KM)	163.170
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.158
prosječna plaća (na temelju sati rada u u KM))	890
poslovna sredstva (u KM)	58.409.933
tekuća sredstva (u KM)	26.826.265
stalna sredstva (u KM)	31.583.668
kapital (u KM)	39.060.550

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM))	33.480
rashodi po zaposlenom (u KM)	33.322
dobit po zaposlenom (u KM)	158
neto dobit po zaposlenom (u KM)	142
gubitak po zaposlenom ((u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,005
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,007
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,005
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,005
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,44

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "PARK"

adresa	Podgaj br. 6
telefon	471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	8.504.347
rashodi (u KM)	8.345.703
dobit u poslovanju (u KM)	158.644
neto dobit (u KM)	158.644
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	285
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	915
poslovna sredstva (u KM)	15.684.238
tekuća sredstva (u KM)	2.828.524
stalna sredstva (u KM)	12.855.714
kapital (u KM)	8.164.604

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	29.840
rashodi po zaposlenom (u KM)	29.283
dobit po zaposlenom (u KM)	557
neto dobit po zaposlenom (u KM)	557
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,019
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,056
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,019
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,019
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,01

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "POKOP"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	9.719.685
rashodi (u KM)	9.262.638
dobit u poslovanju (u KM)	457.047
neto dobit (u KM)	417.103
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	188
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1398
poslovna sredstva (u KM)	22.695.544
tekuća sredstva (u KM)	2.272.121
stalna sredstva (u KM)	20.423.423
kapital (u KM)	4.405.156

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	46.955
rashodi po zaposlenom (u KM)	42.935
dobit po zaposlenom (u KM)	4.020
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.015
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,094
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,573
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,189
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,086
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	6,69

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRŽNICE I PIJACE"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	4.243.015
rashodi (u KM)	3.398.966
dobit u poslovanju (u KM)	844.049
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	87
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.249
poslovna sredstva (u KM)	21.058.936
tekuća sredstva (u KM)	1.179.200
stalna sredstva (u KM)	19.879.736
kapital (u KM)	20.894.677

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	53.709
rashodi po zaposlenom (u KM)	43.025
dobit po zaposlenom (u KM)	10.684
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,248
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,716
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,040
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,199
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,60

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOSTAN"

adresa	Ilijaš
telefon	400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	2.035.534
rashodi (u KM)	1.788.796
dobit u poslovanju (u KM)	246.738
neto dobit (u KM)	246.738
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	40
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	911
poslovna sredstva (u KM)	3.053.368
tekuća sredstva (u KM)	1.263.098
stalna sredstva (u KM)	1.790.270
kapital (u KM)	1.831.907

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	50.888
rashodi po zaposlenom (u KM)	44.720
dobit po zaposlenom (u KM)	6.168
neto dobit po zaposlenom (u KM)	6.168
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,138
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,195
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,135
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,121
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,61

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "KOMUNALAC"

adresa	Žunovačka4 Hadžići
telefon	420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	5.312.704
rashodi (u KM)	5.020.705
dobit u poslovanju (u KM)	291.999
neto dobit (u KM)	291.999
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	92
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1018
poslovna sredstva (u KM)	10.645.977
tekuća sredstva (u KM)	1.214.338
stalna sredstva (u KM)	9.431.639
kapital (u KM)	5.985.599

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	54.211
rashodi po zaposlenom (u KM)	51.232
dobit po zaposlenom (u KM)	2.980
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.980
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,058
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,240
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,049
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	
marža profita (dobit/prihod)	0,055
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	4,37

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRNOVO"

adresa	Dejčići bb
telefon	438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	985.312
rashodi (u KM)	982.914
dobit u poslovanju (u KM)	2.398
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	12
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	830
poslovna sredstva (u KM)	337.040
tekuća sredstva (u KM)	239.872
stalna sredstva (u KM)	97.168
kapital (u KM)	266.246

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	82.109
rashodi po zaposlenom (u KM)	81.910
dobit po zaposlenom (u KM)	200
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,002
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,010
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,009
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	
marža profita (dobit/prihod)	0,002
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	4,11

JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP-A I JKP-A)

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	274.074.330
rashodi (u KM)	284.244.523
dobit u poslovanju (u KM)	6.757.979
neto dobit (u KM)	3.603.255
gubitak (u KM)	16.928.172
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.423
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.069
poslovna sredstva (u KM)	1.318.369.235
tekuća sredstva (u KM)	113.007.472
stalna sredstva (u KM)	1.205.361.763
kapital (u KM)	894.301.799

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	80.368
rashodi po zaposlenom (u KM)	83.240
dobit po zaposlenom (u KM)	2.092
neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.057
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.964
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,965
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,063
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,008
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,026
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,43

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK Vodovod i kanalizacija (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom

2. KJPK Sarajevogas (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomske cijene usluga

3. KJKP Toplane Sarajevo (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2017. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju

4. KJKP Park Sarajevo (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;

Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;

Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;

Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;

Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;

Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina

5. KJKP Pokop Sarajevo (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;

Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;

Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;

Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;

Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;

Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina

Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP Tržnice i pijace (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;

Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;

Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;

Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;

Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;

Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina

Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja

Struktura cijene usluge

7. KJKP Rad (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2016. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP Komunalac Hadžići (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina
Struktura gubitka i program sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP Vodostan Ilijaš (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSPR), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUPR), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2017. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2017):

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine, (Obrazac-BSP), Sarajevo;

Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2017. godine (Obrazac-BUP), Sarajevo;

Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2017. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;

Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2017. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;

Godišnji izvještaj o investicijama za 2017. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;

Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;

Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2017. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2017):

Izvještaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2017. godini.

12. Federalni zavod za statistiku:

Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po Kantonima, Sarajevo, mart 2017. godine.